

Biologisk basis for fodringsstrategier i goldperioden

Herunder huldets betydning

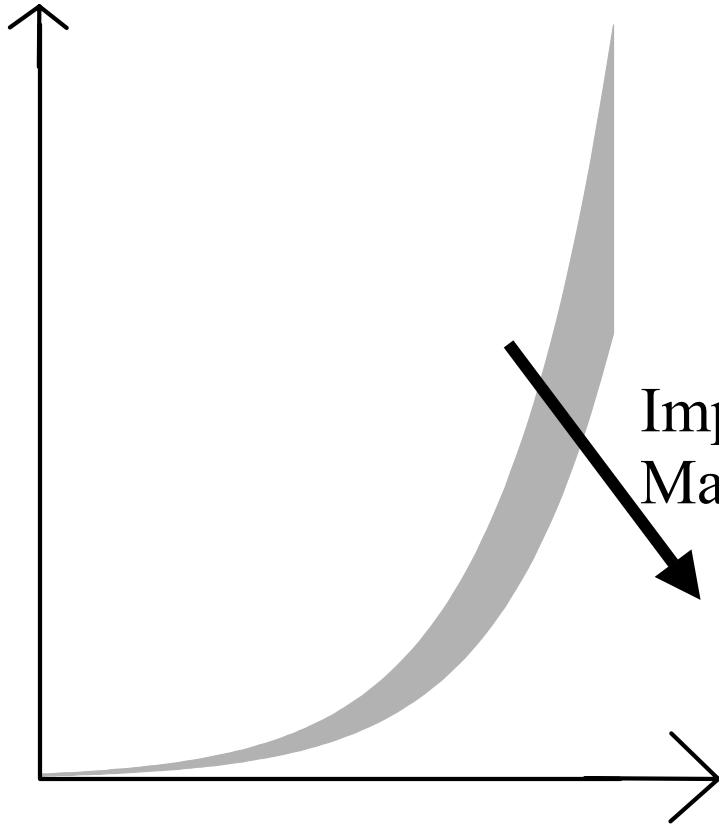
af Nic Friggens,

Jens Bech Andersen, Torben Larsen,
Richard Dewhurst, og Ole Aaes

Forskellige Strategier

- Nedsætter kropsmobilisering
- Forbereder til øget kropsmobilisering
- Forbereder vommen til øget foderoptagelse
- Forbereder til produktion af mælkeprotein
- Igangsætter mineralmobilisering og absorption

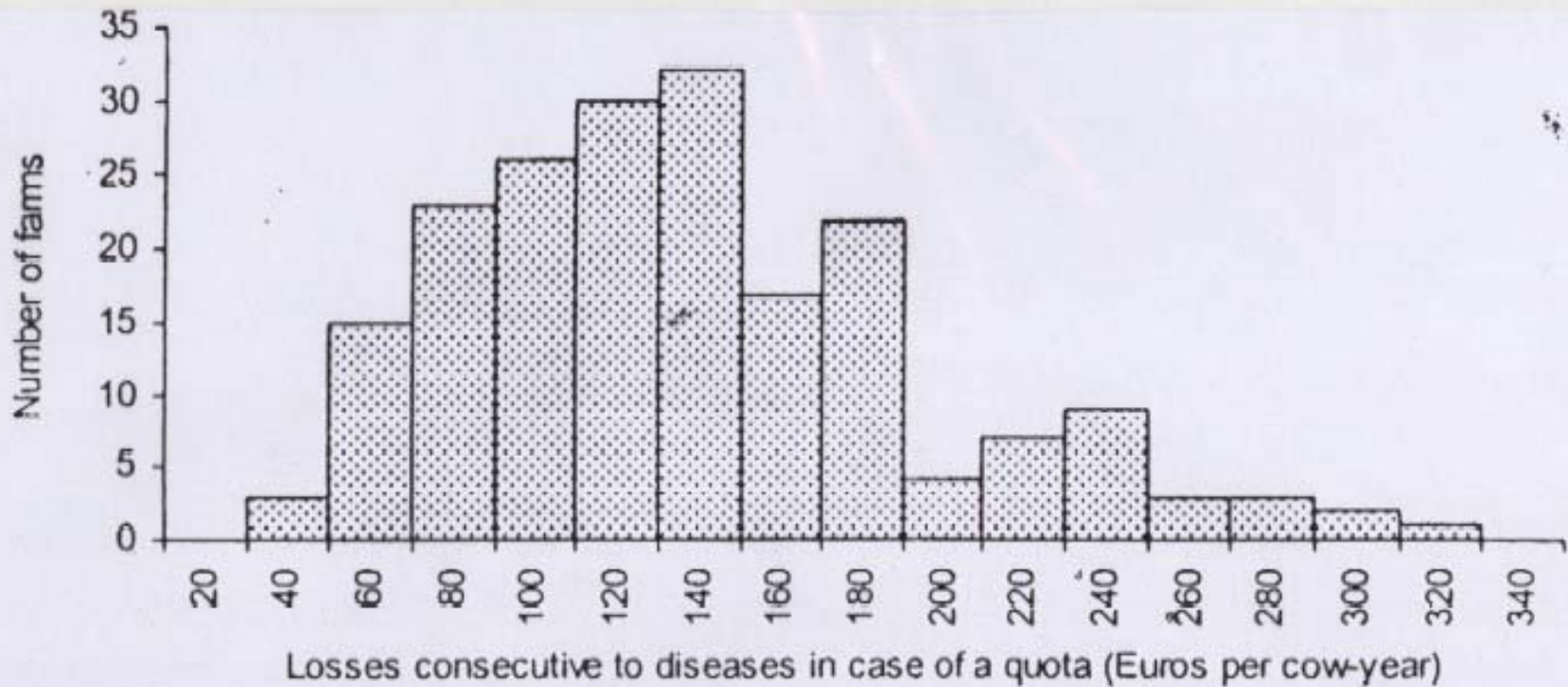
Risk of problems

Improved
Management

Performance

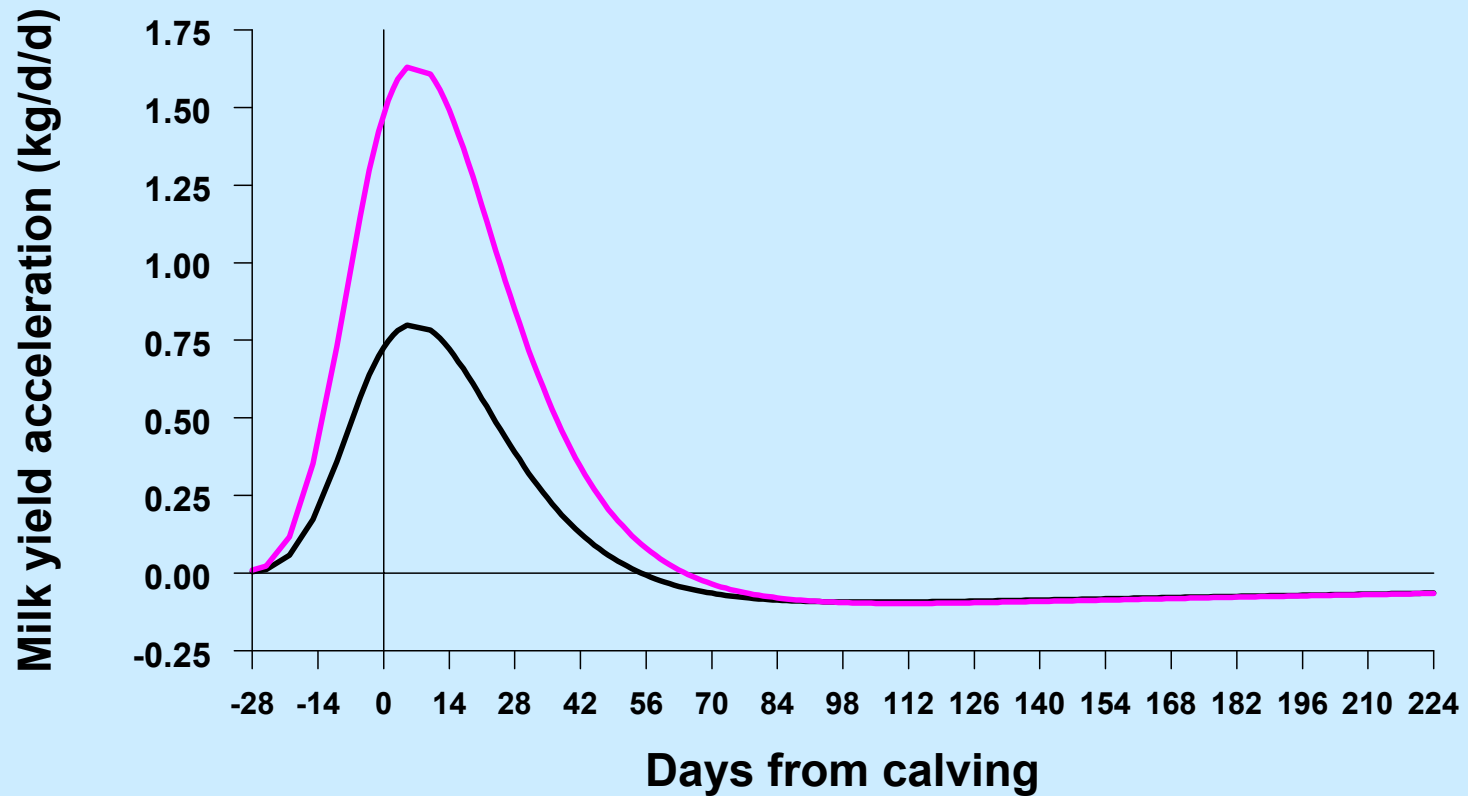
Variable health costs

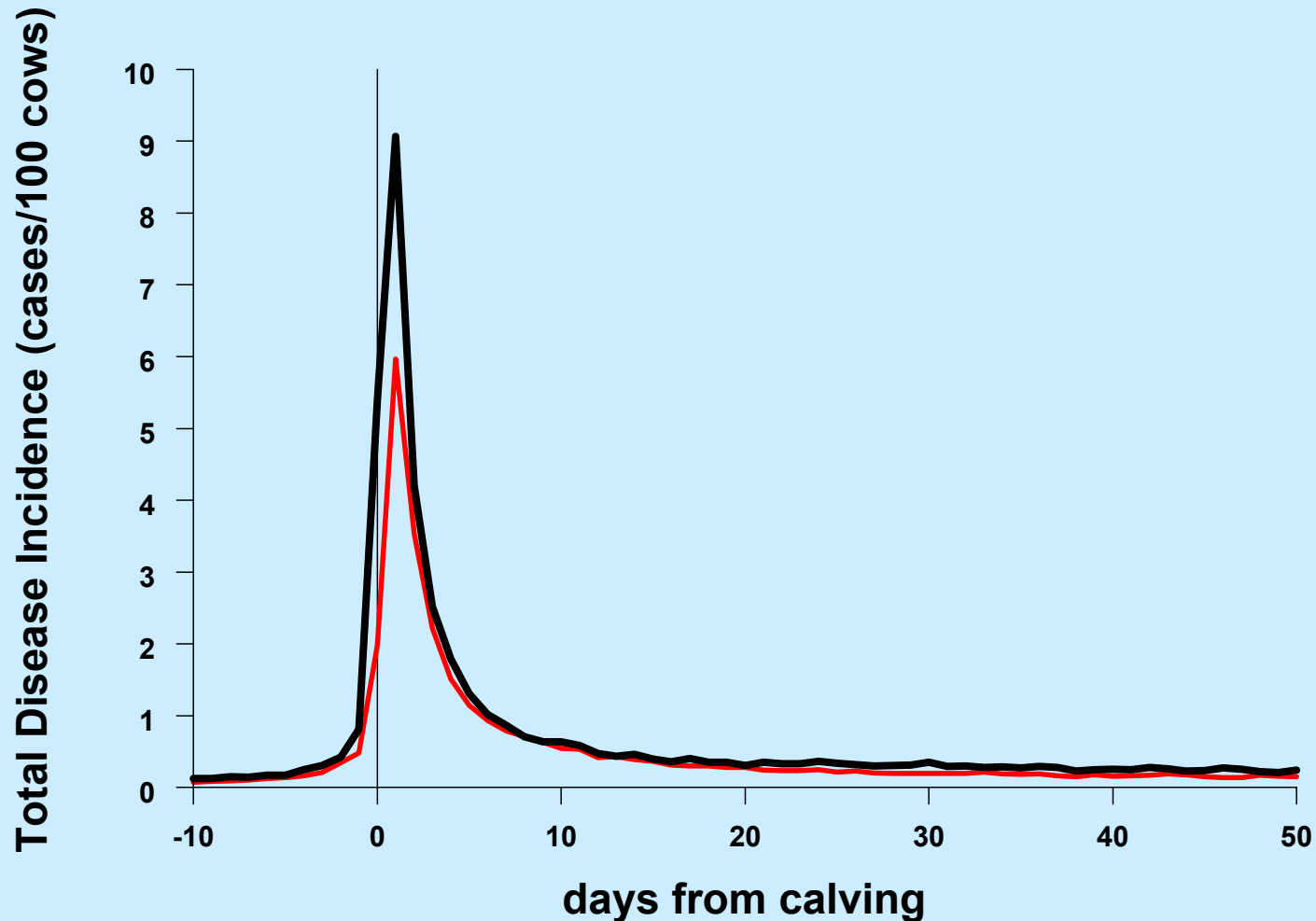
Figure 1. Distribution of economic losses consecutive to diseases in 197 dairy farms in Pays de la Loire

(FOURICHON et al 2001)

Forberedelse af koen til den kommende laktation

Sygdomsfrekvens omkring kælvning

Data fra Landskontoret for Kvæg

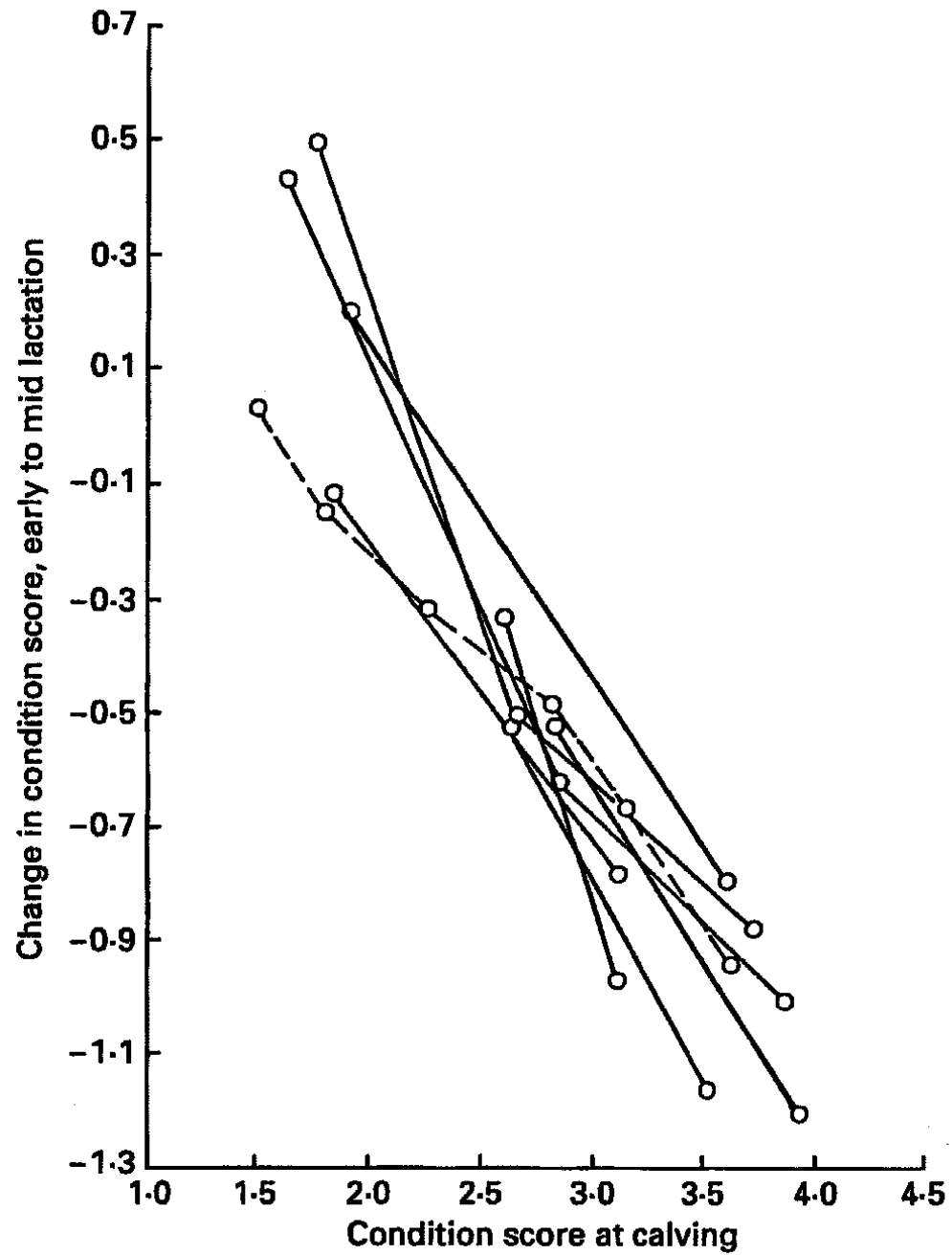
Fokus er på de strategier som forbereder mod sygdom

- Kropsfedtmobilisering spiller en central role
- Forståelse er nødvendig, hvis vi skal vurdere de forskellige goldkofodringsstrategier
  - Nedsat mobilisering
  - (Forberede vommen)
  - Forberede til øget mobilisering

Kropsmobilisering i tidlig laktation

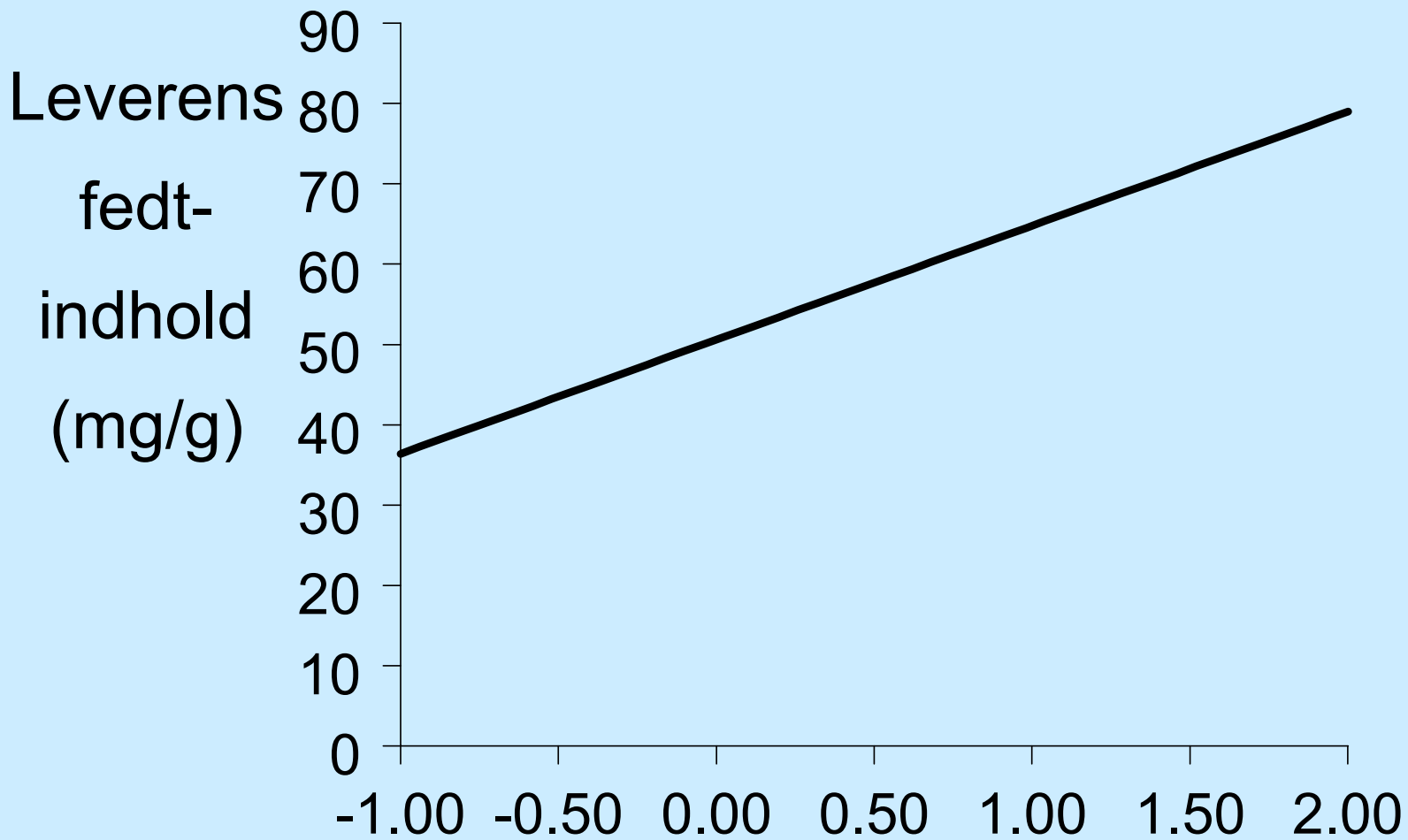
- Relation til kropsfedt ved kælvning
- Konsekvenser for sundhed
- Konsekvenser for reproduktion

Sundhed

- Curtis et al., 1985. 1,374 laktationer - energi status
  - kælvningsbesvær, løbedrejning, derefter ketose
- Gearhart et al., 1990. 561 køer - huld
  - kælvningsbesvær, reproduktionssygdomme, benproblemer
- Collard et al., 2000. 140 køer - energibalance
  - benproblemer, “digestive disorders”
- Jorritsma et al., 2001 200 køer - huldændring
  - fedtlever

Huldtab i tidlig laktation

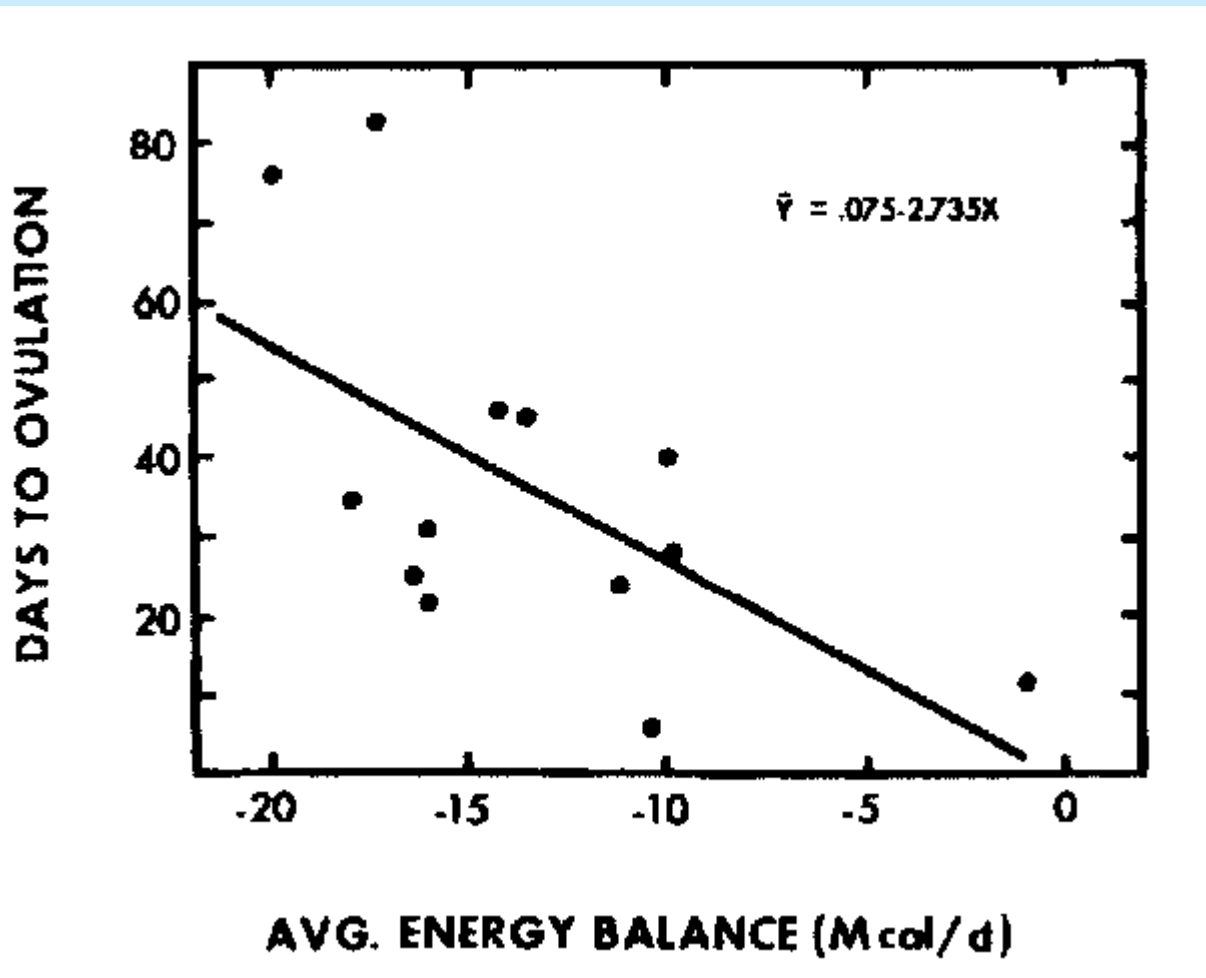
Beregnet på køer, der giver 40 kg mælk (fra Jorritsma et al., 2001)

Sundhed - konklusioner

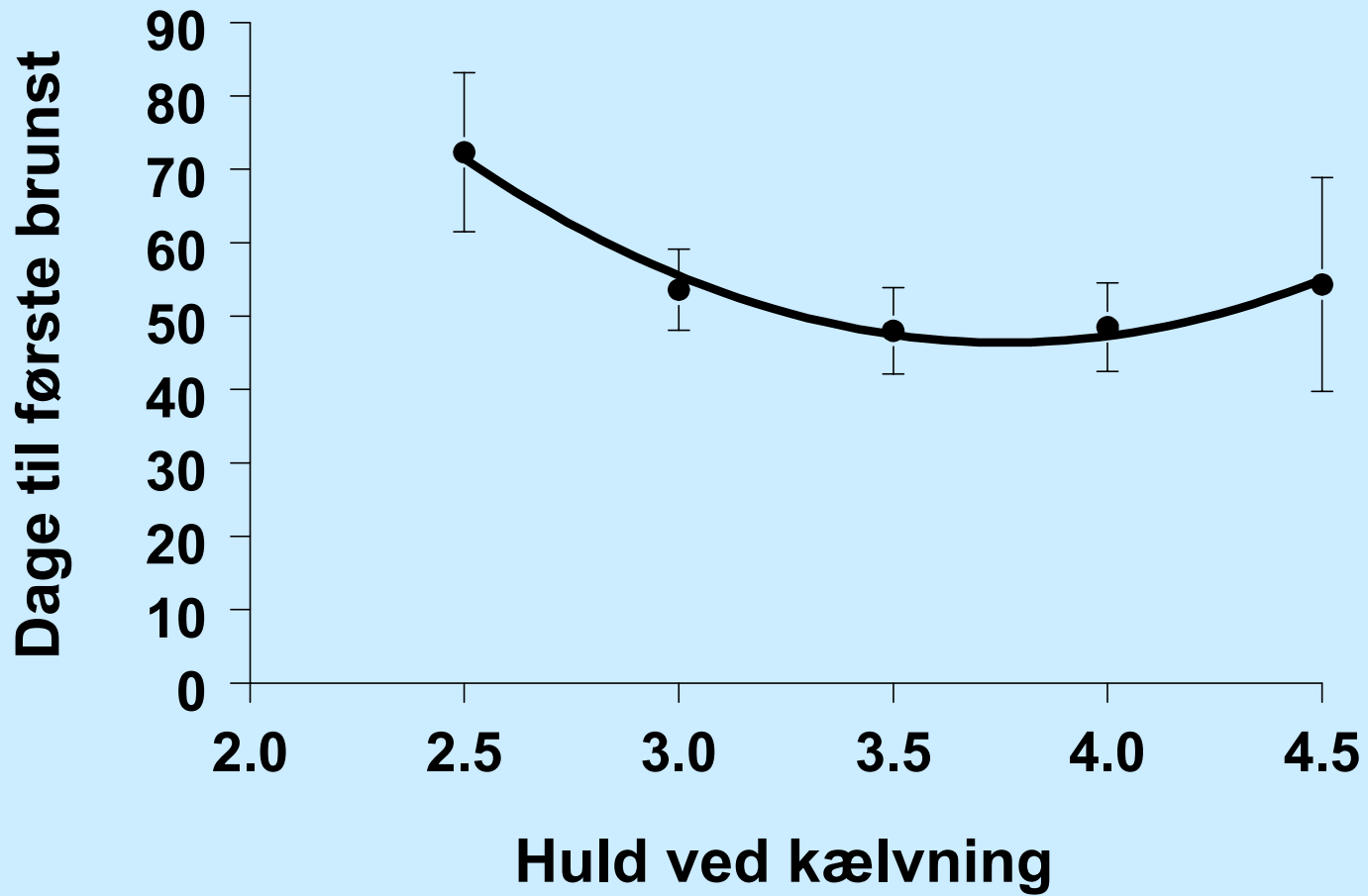
- Øget kropsmobilisering kan nedsætte koens sundhedstilstand
- Men (se Ingvartsen et al., 2002)
  - Ikke altid
  - Genetisk sammenhæng mellem huld og sundhed er ikke tydelig
  - For få gode artikler og stor uenighed

Reproduktion

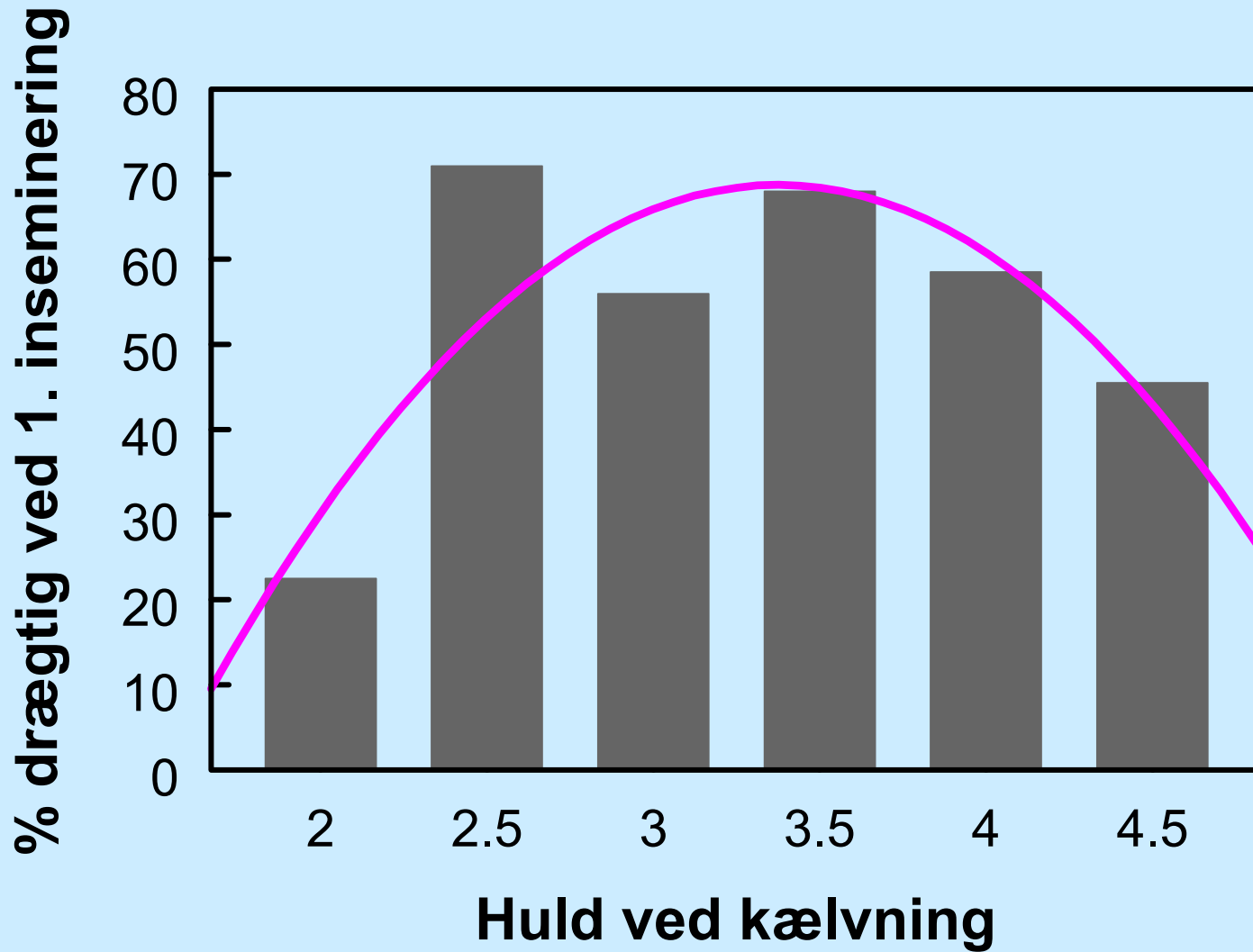
- Meget bedre litteratur
- Butler et al., 1981. 16 køer
  - negativ sammenhæng mellem energibalance og dage til første brunst (se også Butler and Smith, 1989)
- MEMO. 400+ laktationer
  - huld ved kælvning - dage til første brunst, pct. drægtig
- Pryce et al., 2000. 44,672 laktationer
  - genetisk sammenhæng
- Royal et al., 2000.
  - dårligere med tiden

Butler et al., 1981

Friggens et al. unpublished MEMO data

Friggens et al. unpublished MEMO data

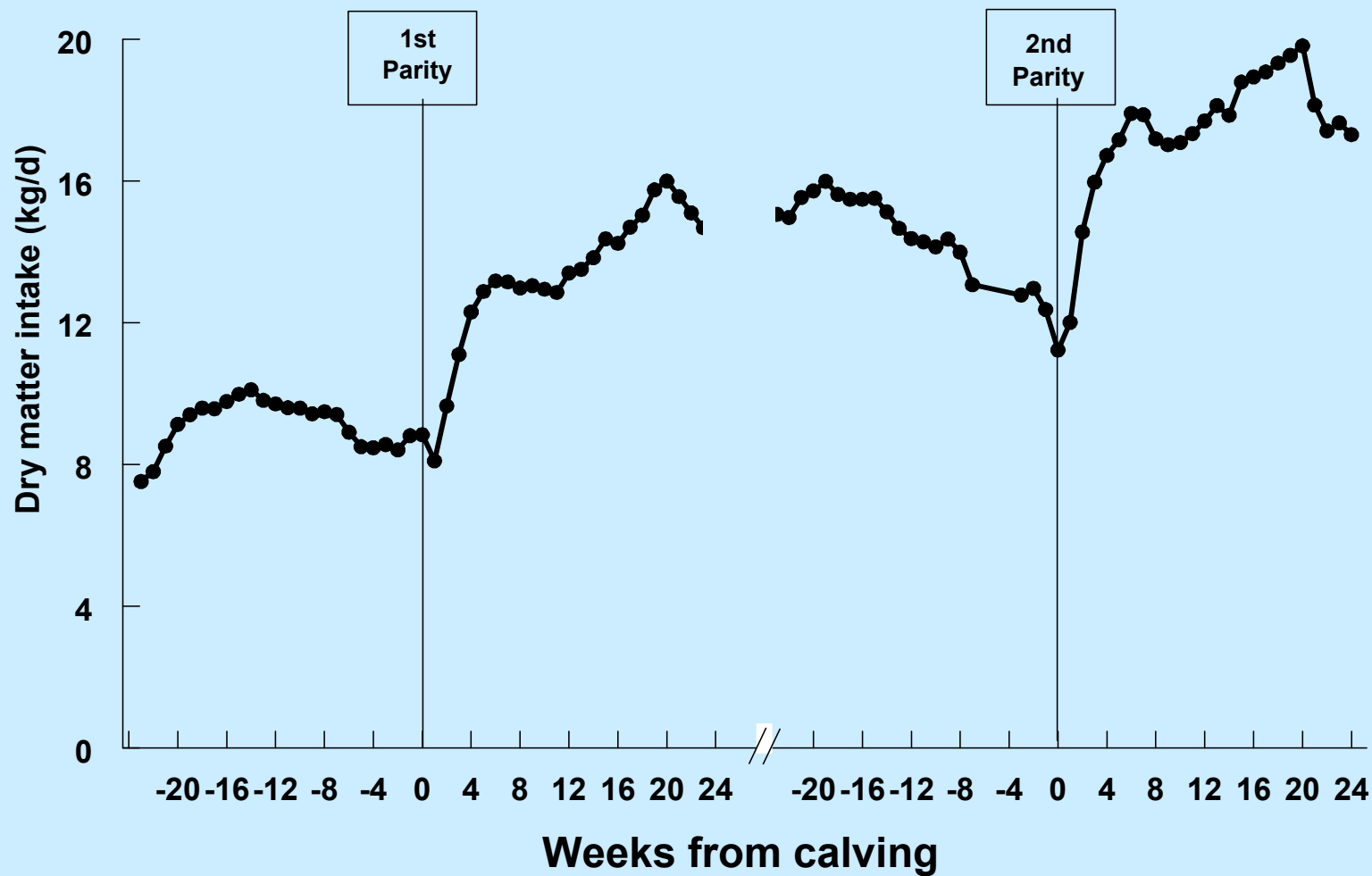

Kropsmobilisering og reproduktion

- Ekstrem mobilisering nedsætter reproduktion
- For magre køer har også nedsat reproduktion
- Det vil (måske) være fornuftigt at nedsætte koens mobilisering i tidlig laktation

Strategi til nedsat mobilisering

- Undgå nedsat foderoptagelse
  - Især omkring kælvning
- Påvirk koens fysiologi til modstå mobilisering

(Ingvartsen et al., unpublished)

Idéer til at nedsætte mobilisering ved goldkofodring

- Øg energioptagelsen ved brug af energirigt foder i slutningen af goldperioden
- Forbered vommen til øget foderoptagelse
- Provoker et antilipolytisk miljø
- Ved brug af et stivelsesrigt foder

Hvordan?

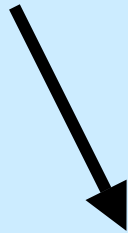
Stivelsesrigt foder

Øget propionsyre i vommen → Større vompapillae

Øget
optagelseskapacitet

Omsat til glukose i lever

Øget frigivelse af insulin

Antilipolytisk effekt af insulin

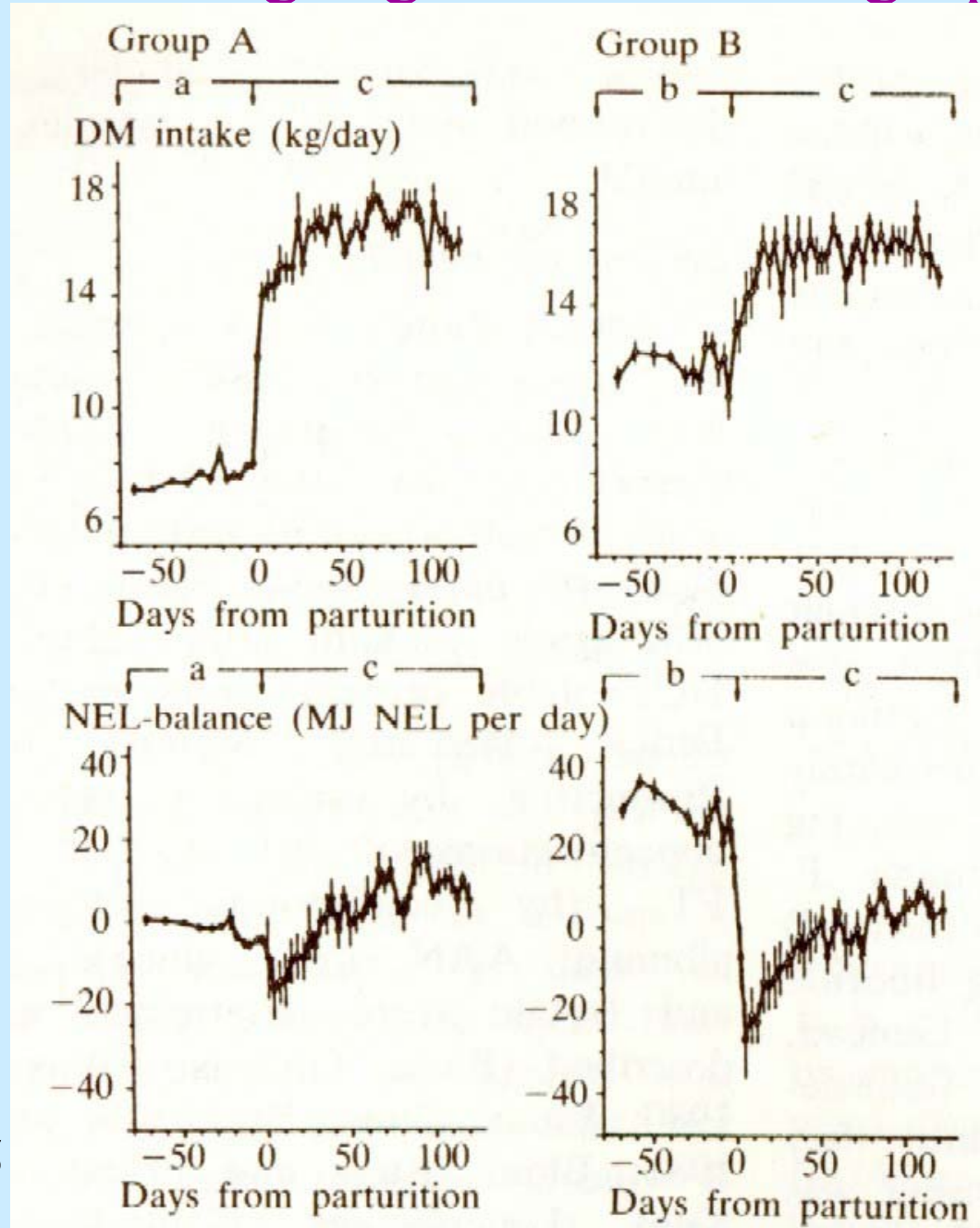

Nedsat mobilisering

Relevante forsøg – nedsat mobilisering

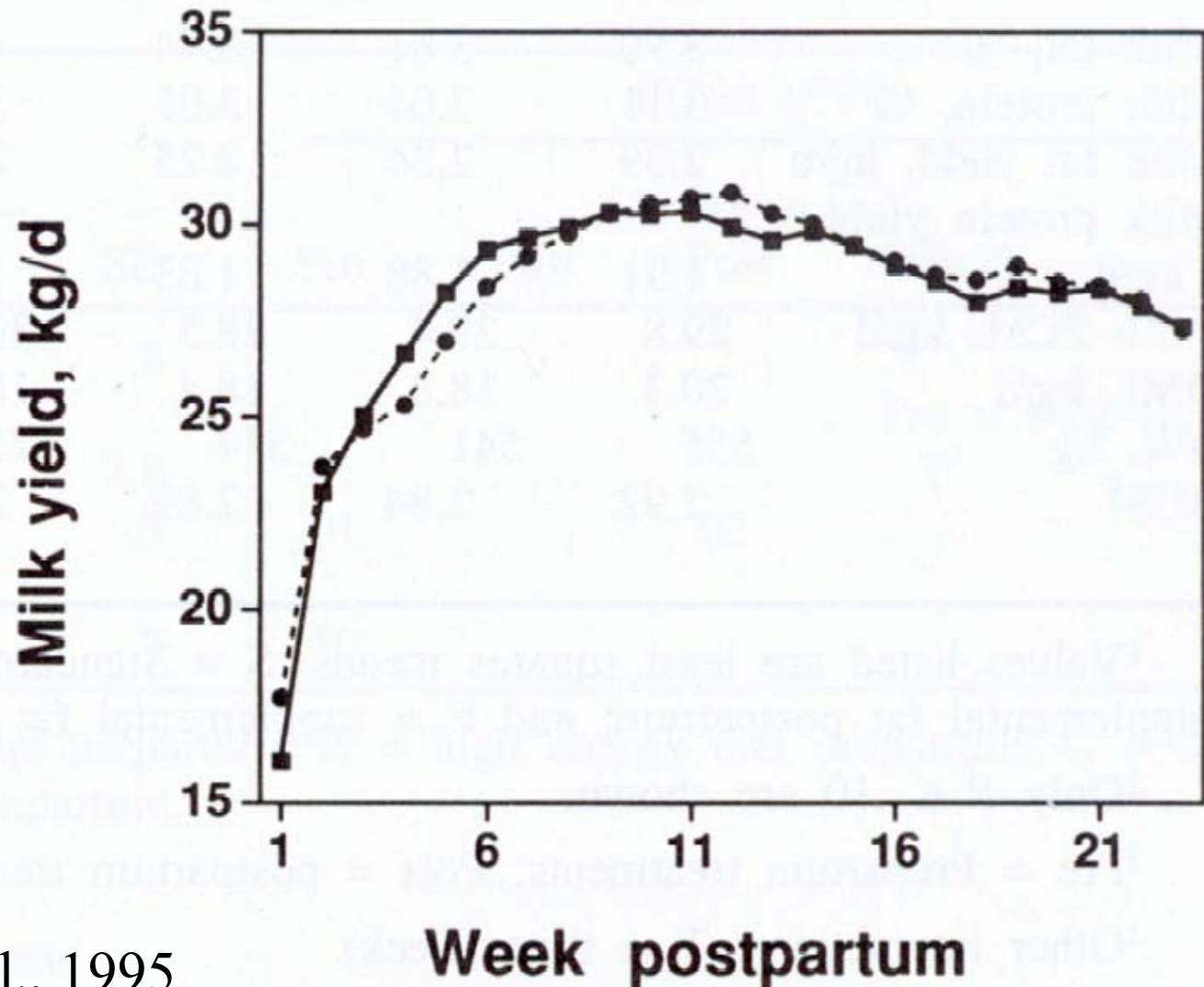
a	Kunz et al.	1985	fra dag -70	25 køer
b	Grum et al.	1996	fra dag -60	30 køer
c	Minor et al.	1998	fra dag -19	75 køer
d	Dann et al.	1999	fra dag -28	65 køer
e	Vandelaar et al.	1999	fra dag -25	80 køer
f	Holcomb et al.	2001	fra dag -28	41 køer
g	Rabelo et al.	2001	fra dag -97	9 køer

Stivelsesrigt foder øger goldkoens energioptagelse

Kunz et al., 1985

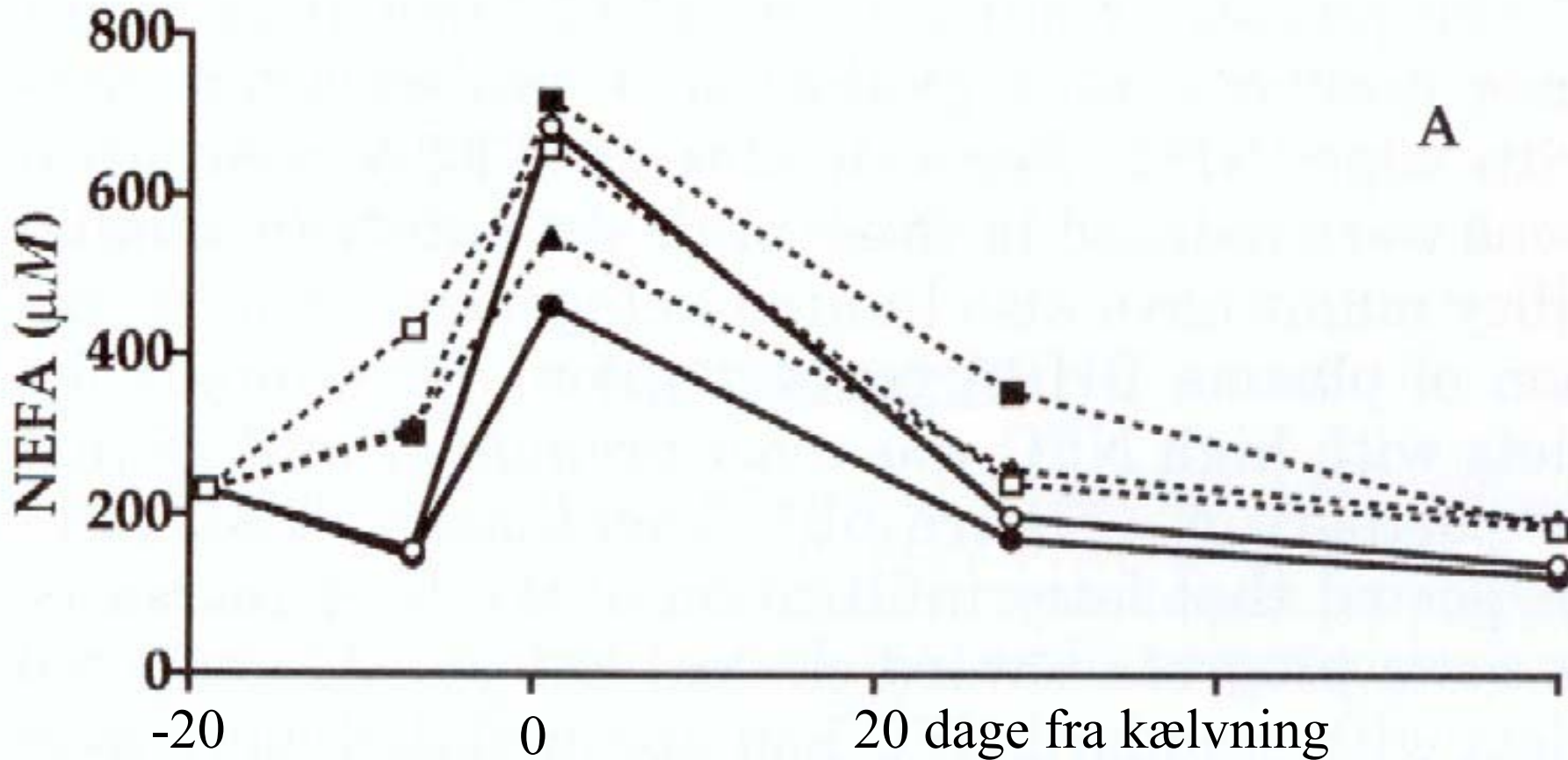
Ingen effekt af stivelsesrig goldkofodring på produktion efter kælvning

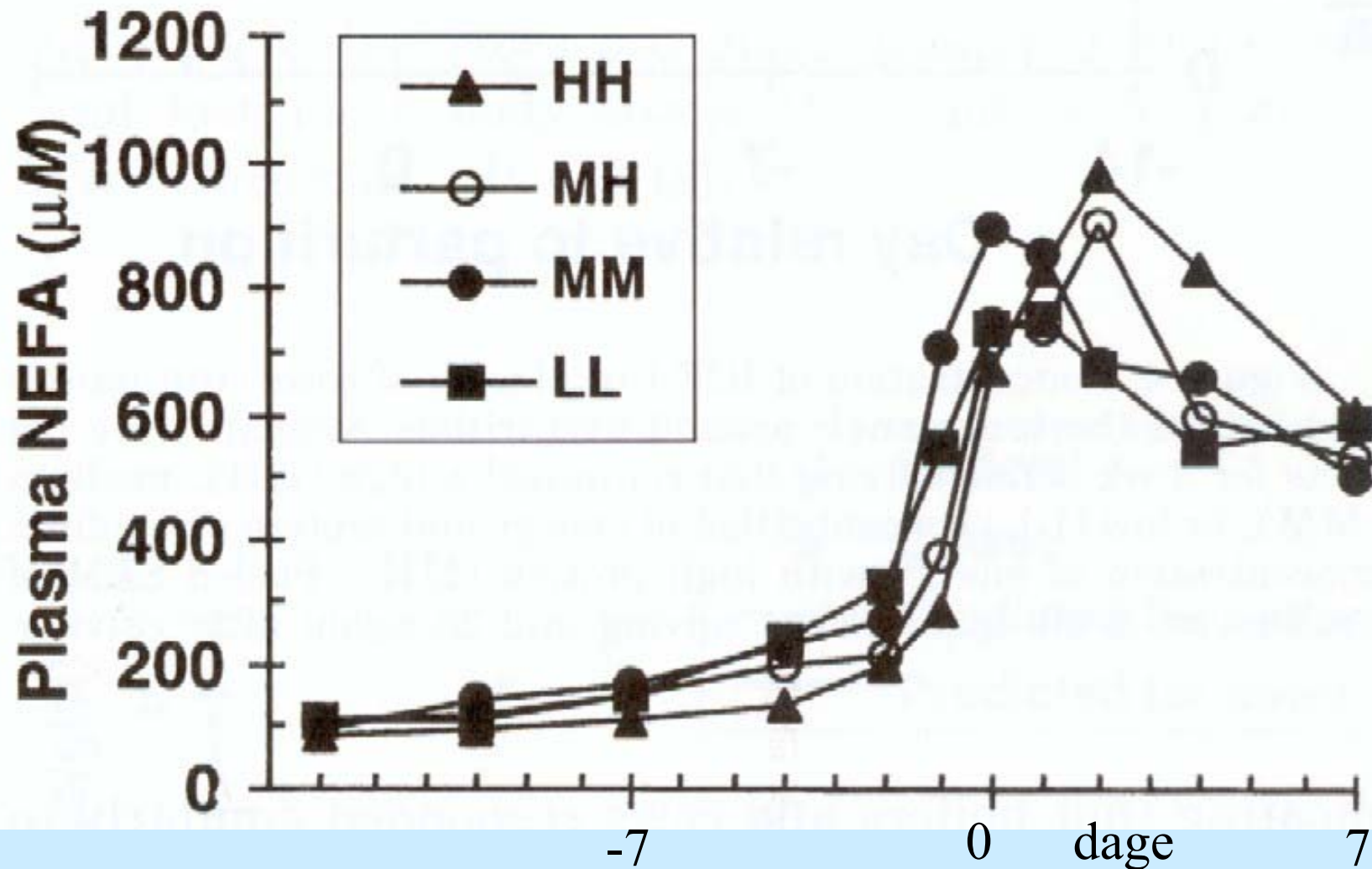
Grummer et al., 1995

Effekt af stivelsesrig goldkofodring på NEFA efter kælving (1)

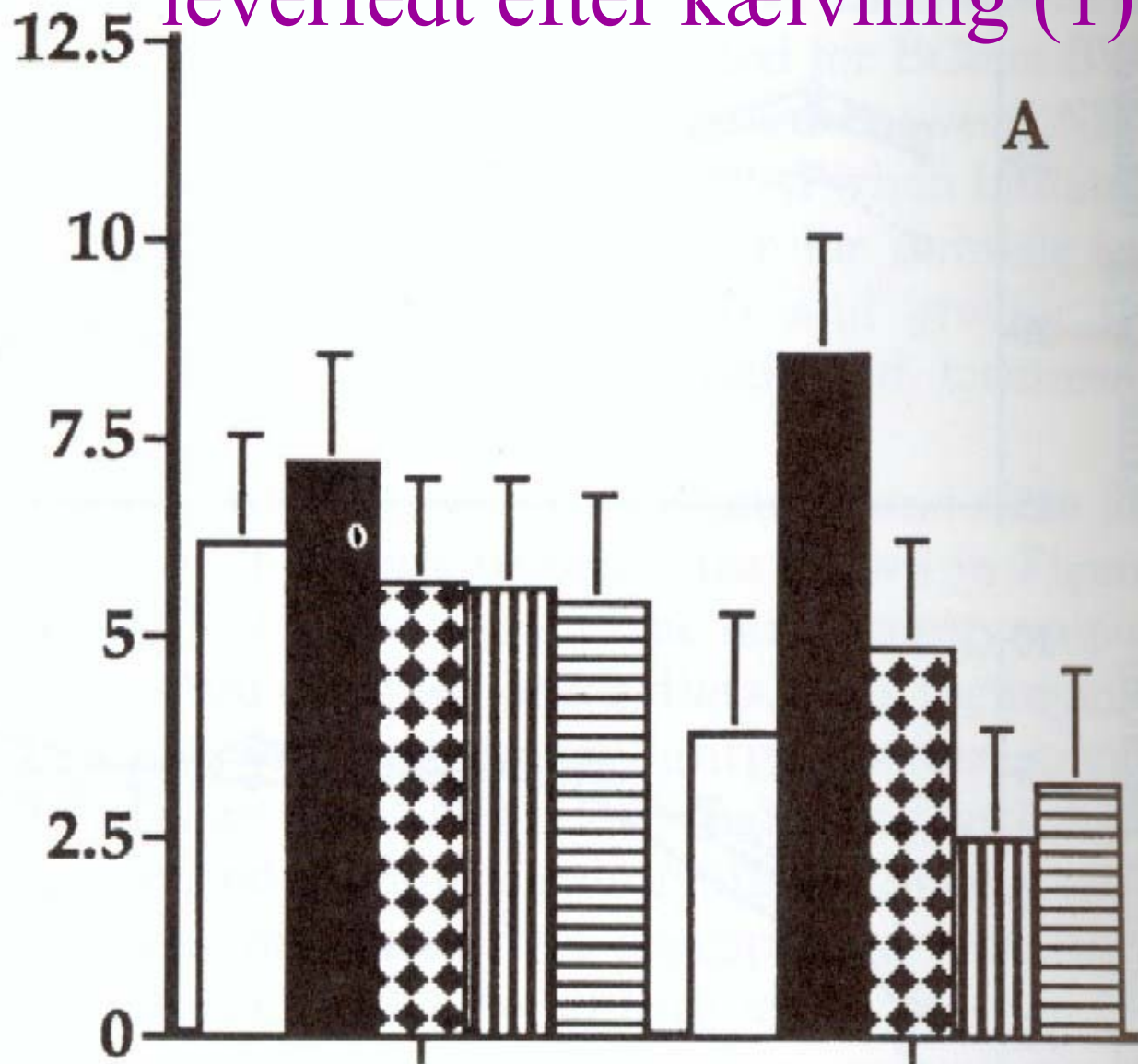

Effekt af stivelsesrig goldkofodring på NEFA efter kælvning (2)

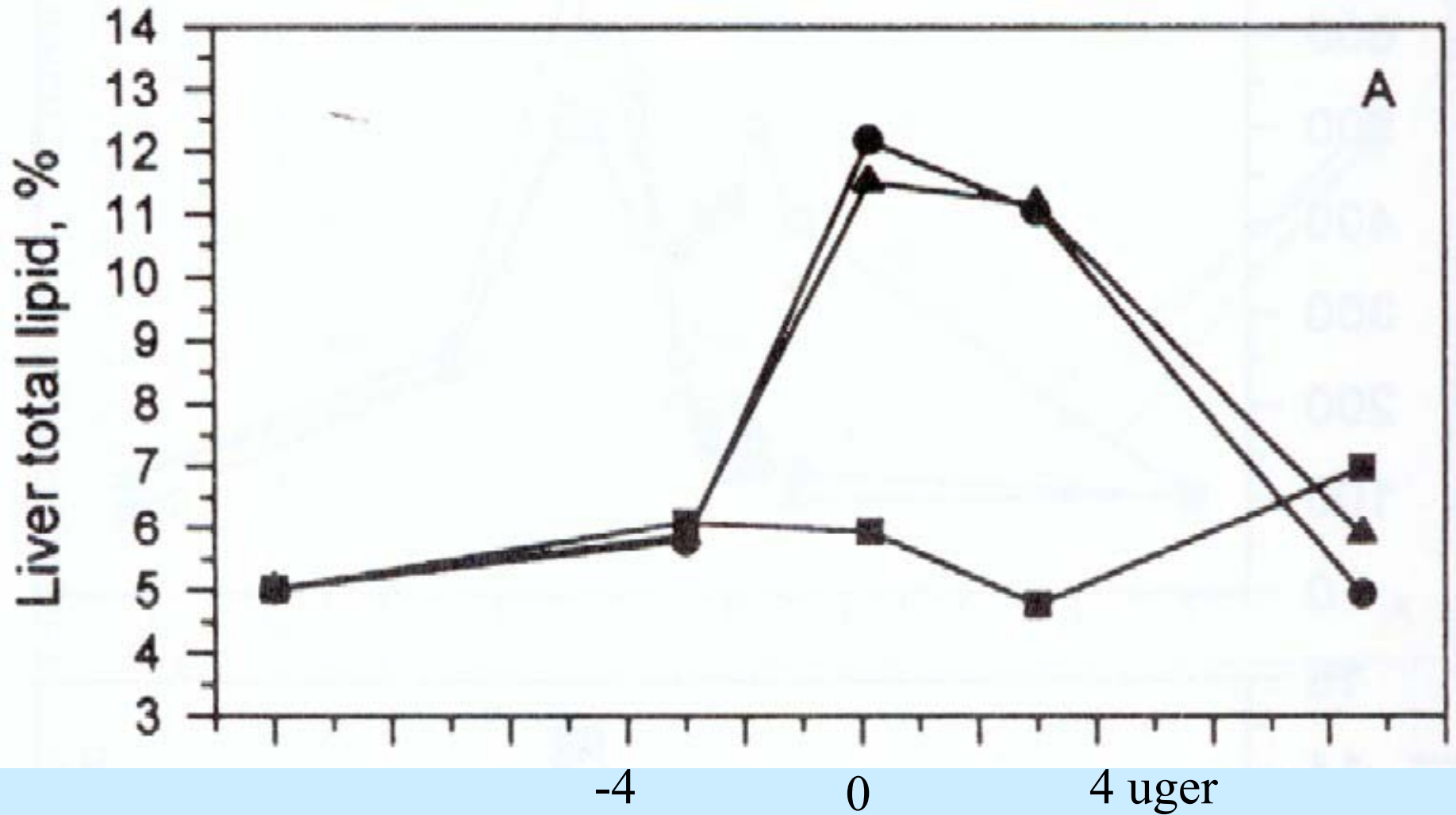

Effekt af stivelsesrig goldkofodring på leverfedt efter kælvning (1)

Liver triglyceride (% of DM)

Effekt af stivelsesrig goldkofodring på leverfedt efter kælving (2)

Forsøgsresultater – nedsat mobilisering

Effekt	Ja	Nej	Uklar*
↑Energioptagelse, gold	<u>abcdefg</u>		
↑Mælk og optagelse, lakt		<u>bcdef</u>	ag
↑Blod insulin, lakt	<u>bf</u>	a	cdeg
↓Blod NEFA, lakt	<u>acf</u>	<u>de</u>	bg
↓Leverfedt, lakt,	e	<u>b</u>	acdfg

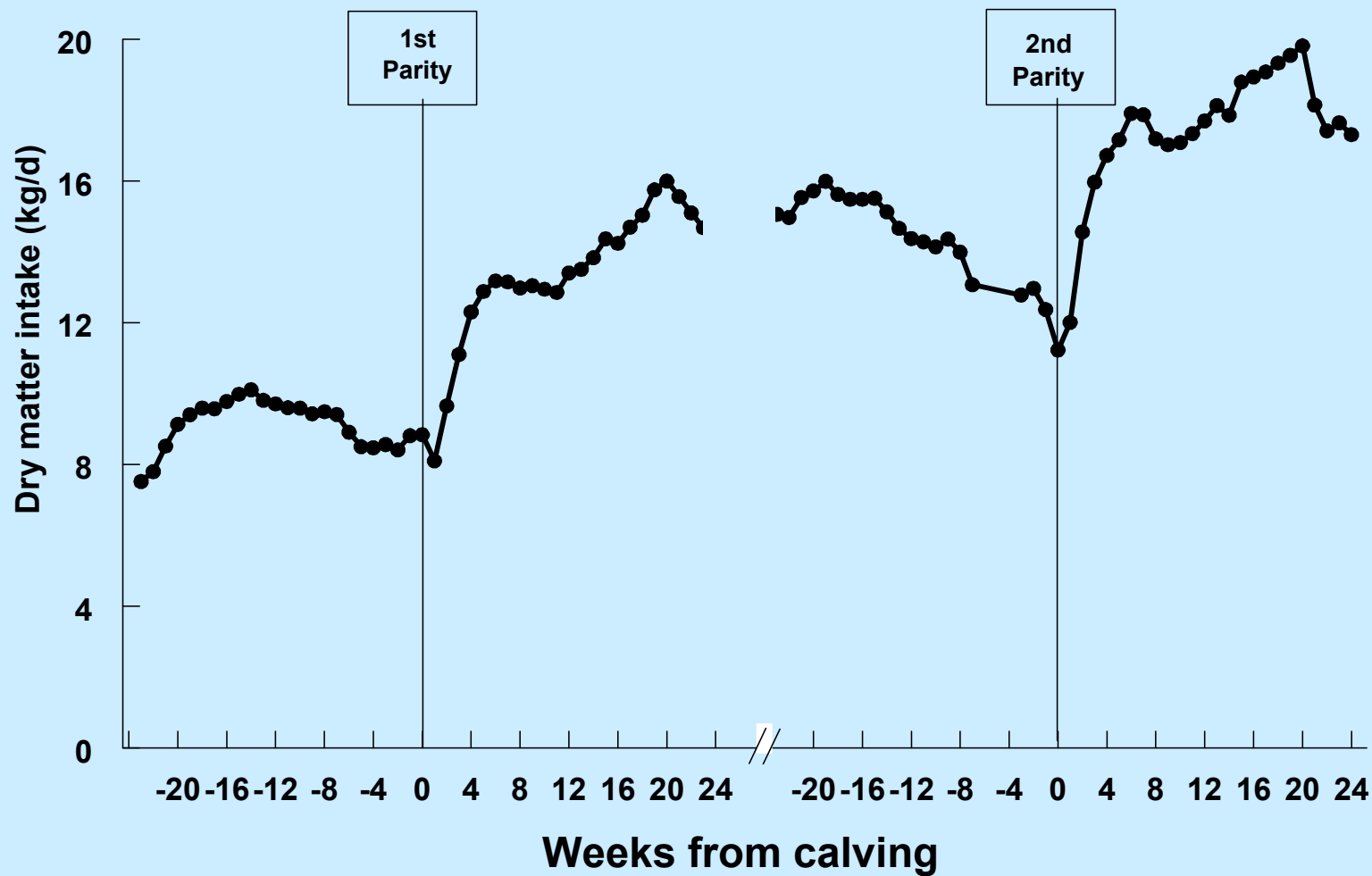
* Uklar ellers ikke målt

Goldkofodring til nedsat mobilisering - opsummering

- Ingen effekt på mælkeproduktion
- Ingen effekt på optagelse efter kælving
  - Vomtræningseffekt minimal
- Ingen markant effekt på lever
- Og forkert biologisk basis

Kropsmobilisering i tidlig laktation

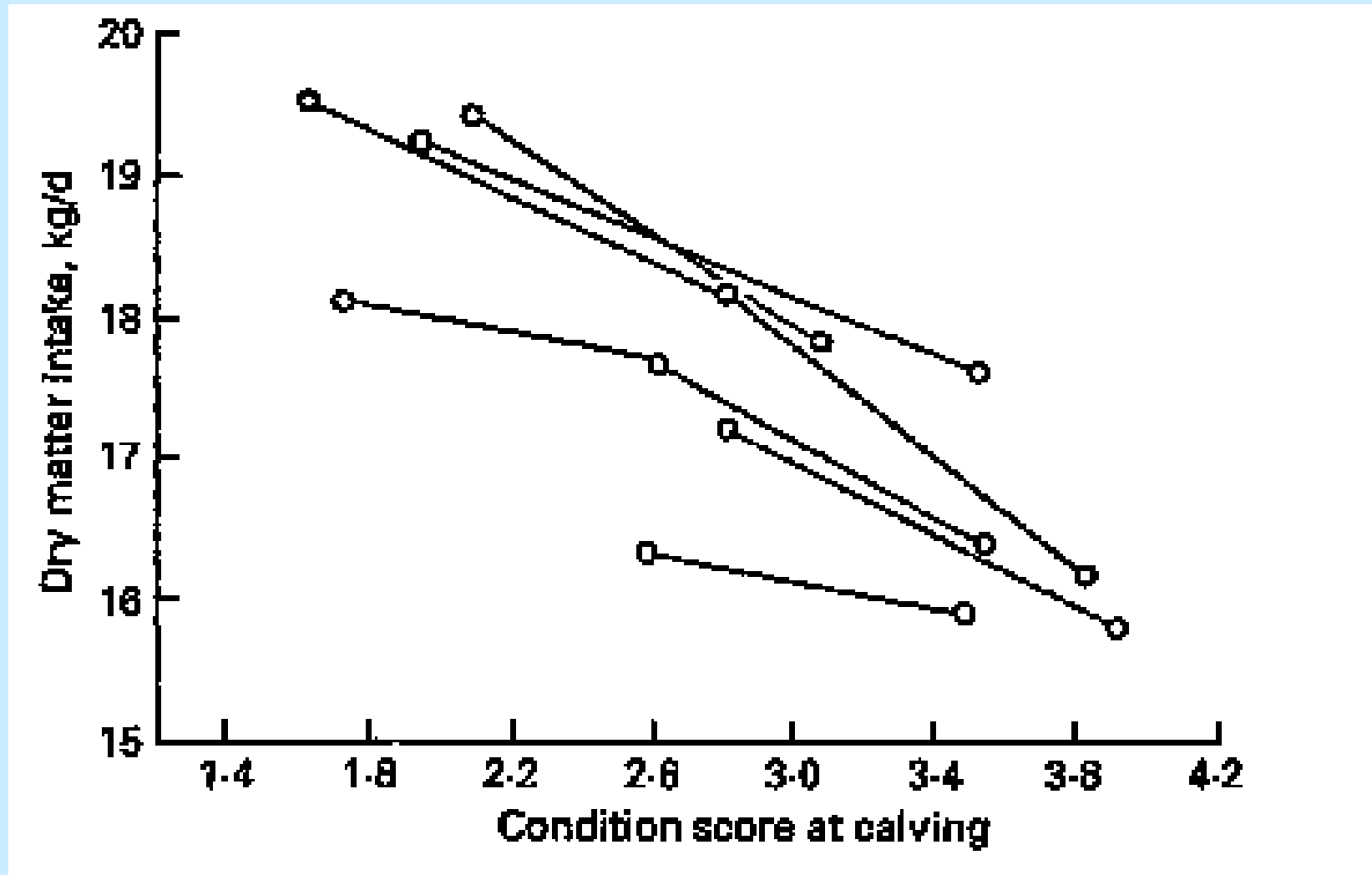
- Konsekvenser for sundhed
- Konsekvenser for reproduktion

- Sammenhæng til foderoptagelse
- Det traditionelle synspunkt
- En bedre indgangsvinkel

(Ingvarsen et al., unpublished)

Sammenhæng mellem foderoptagelse og kropsmobilisering

Foderoptagelse i tidlig laktation er nedsat
og derfor skal koen mobilisere sit
kropsfedt

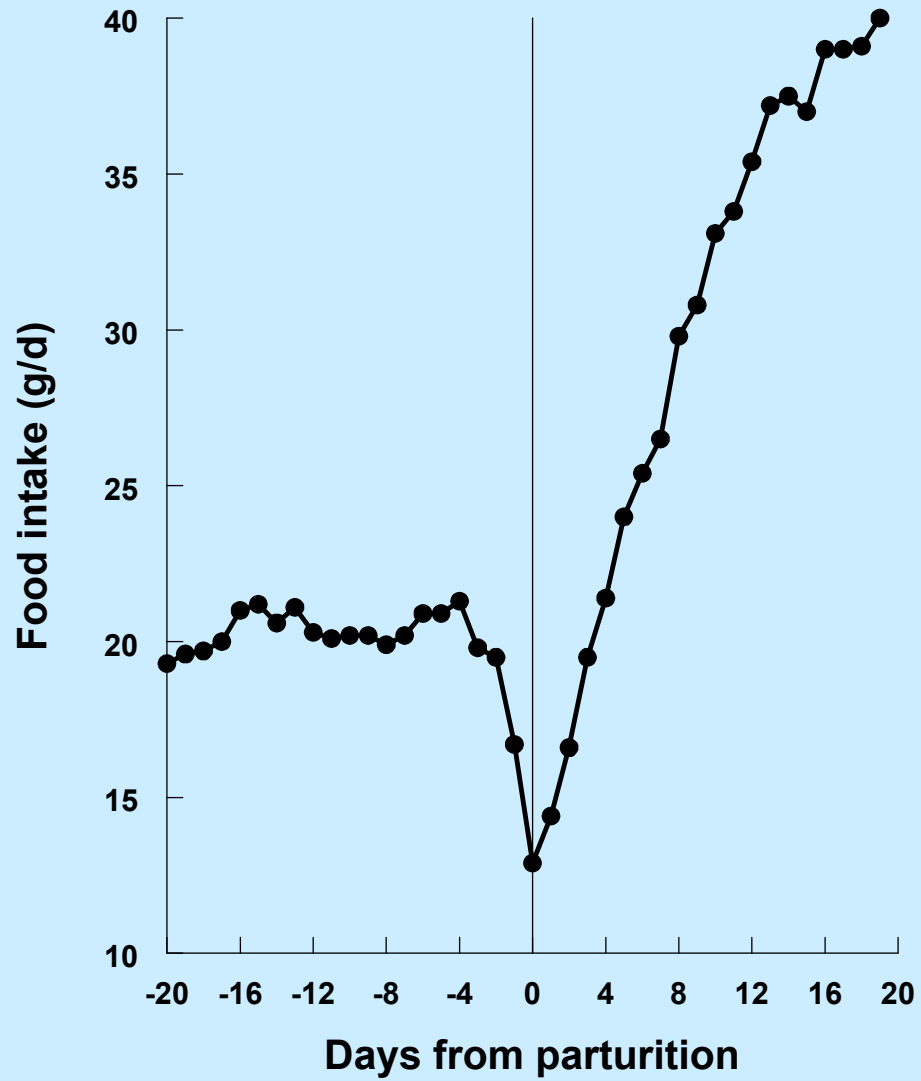
ellers

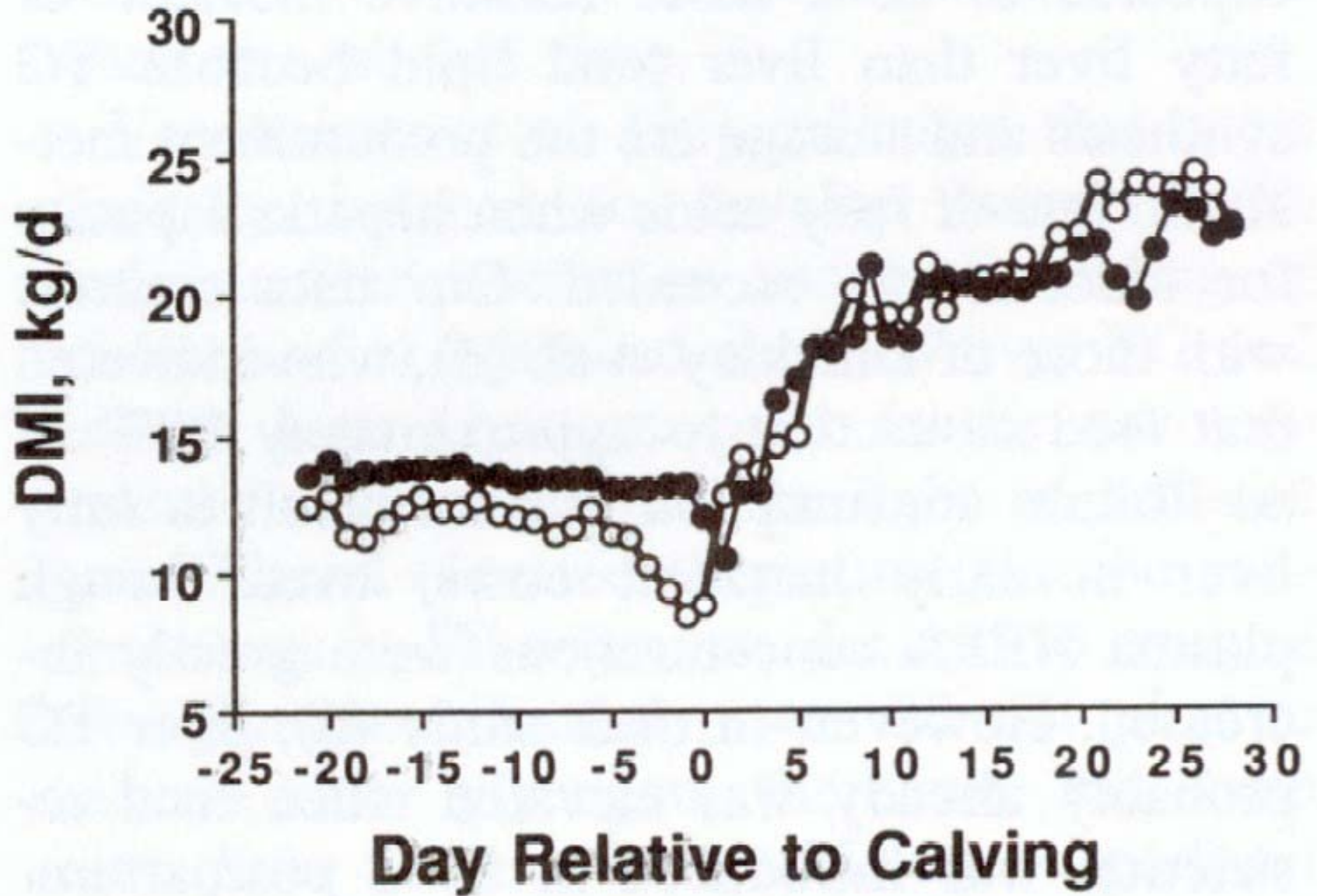
Koen skal mobilisere sit kropsfedt i tidlig
laktation og derfor er foderoptagelsen nedsat

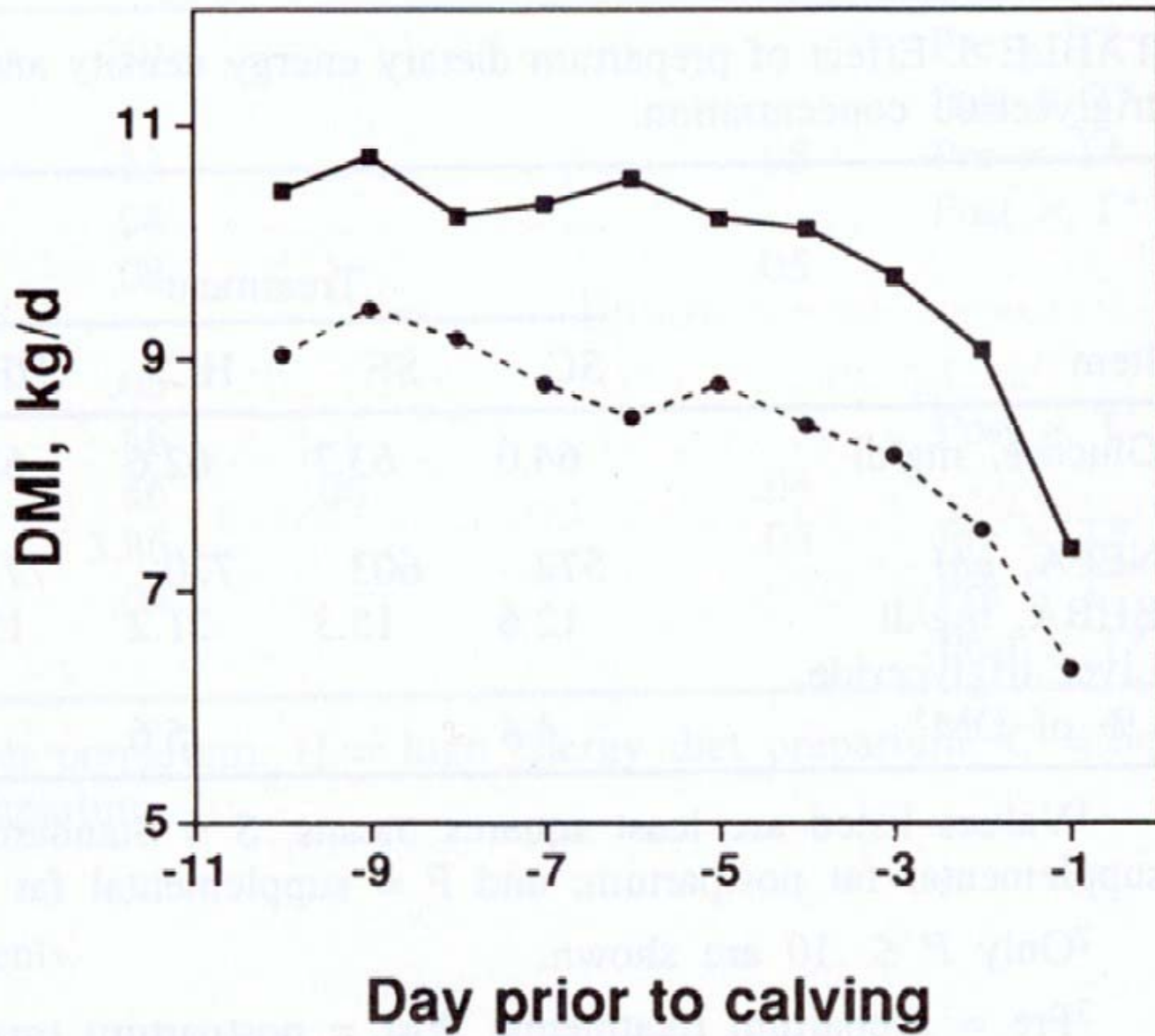
Tolkning af:

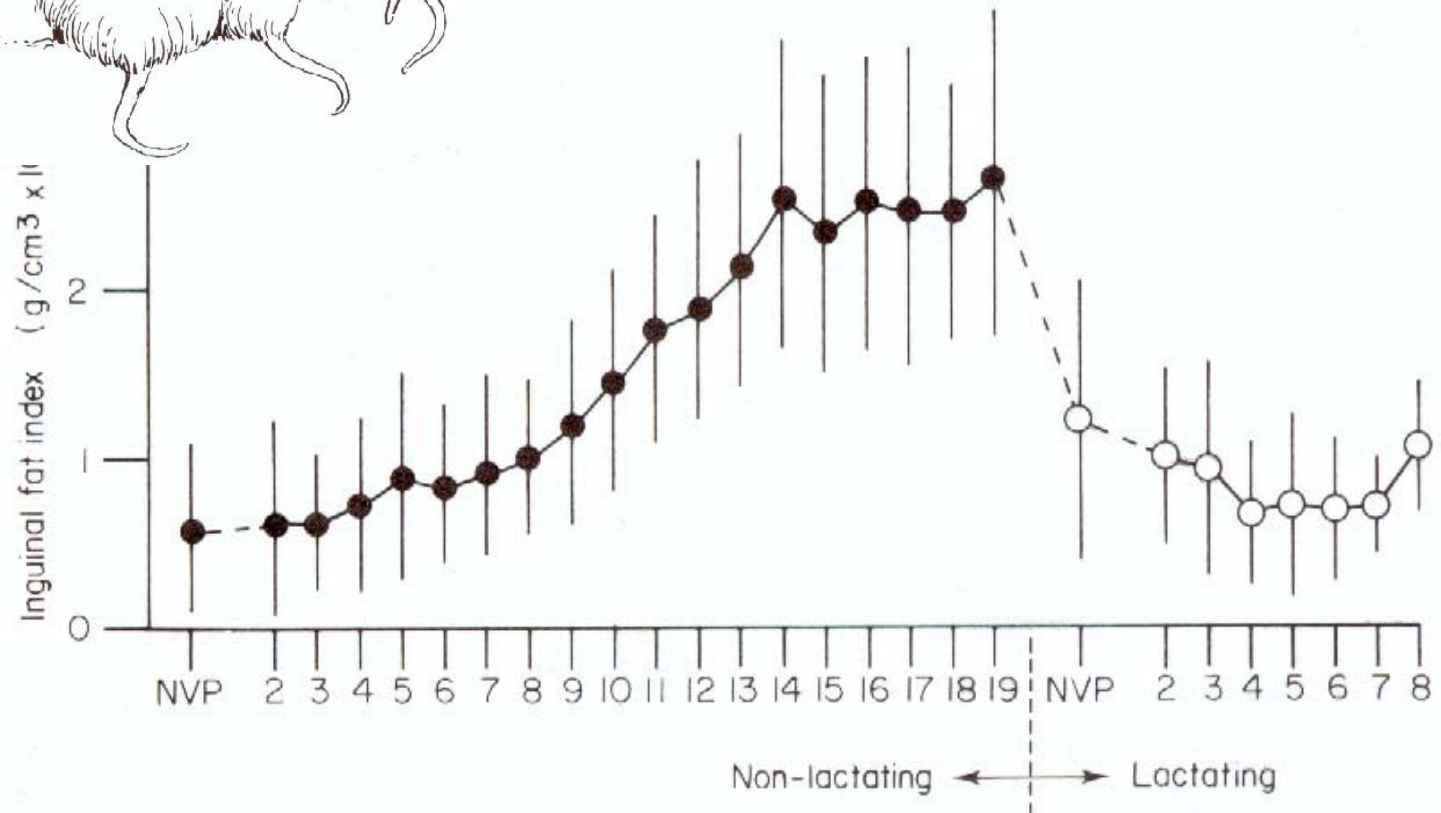
Foderoptagelsen i tidlig laktation er nedsat og derfor skal koen mobilisere sit kropsfedt

- Hvis en ko taber sig, er det kun fordi foderet ikke er godt nok til at dække dens behov
- Energimobilisering (huldtab) i tidlig laktation kunne undgås, ellers reduceres ved bedre fodring
- Derfra kommer goldkostrategi til nedsat mobilisering

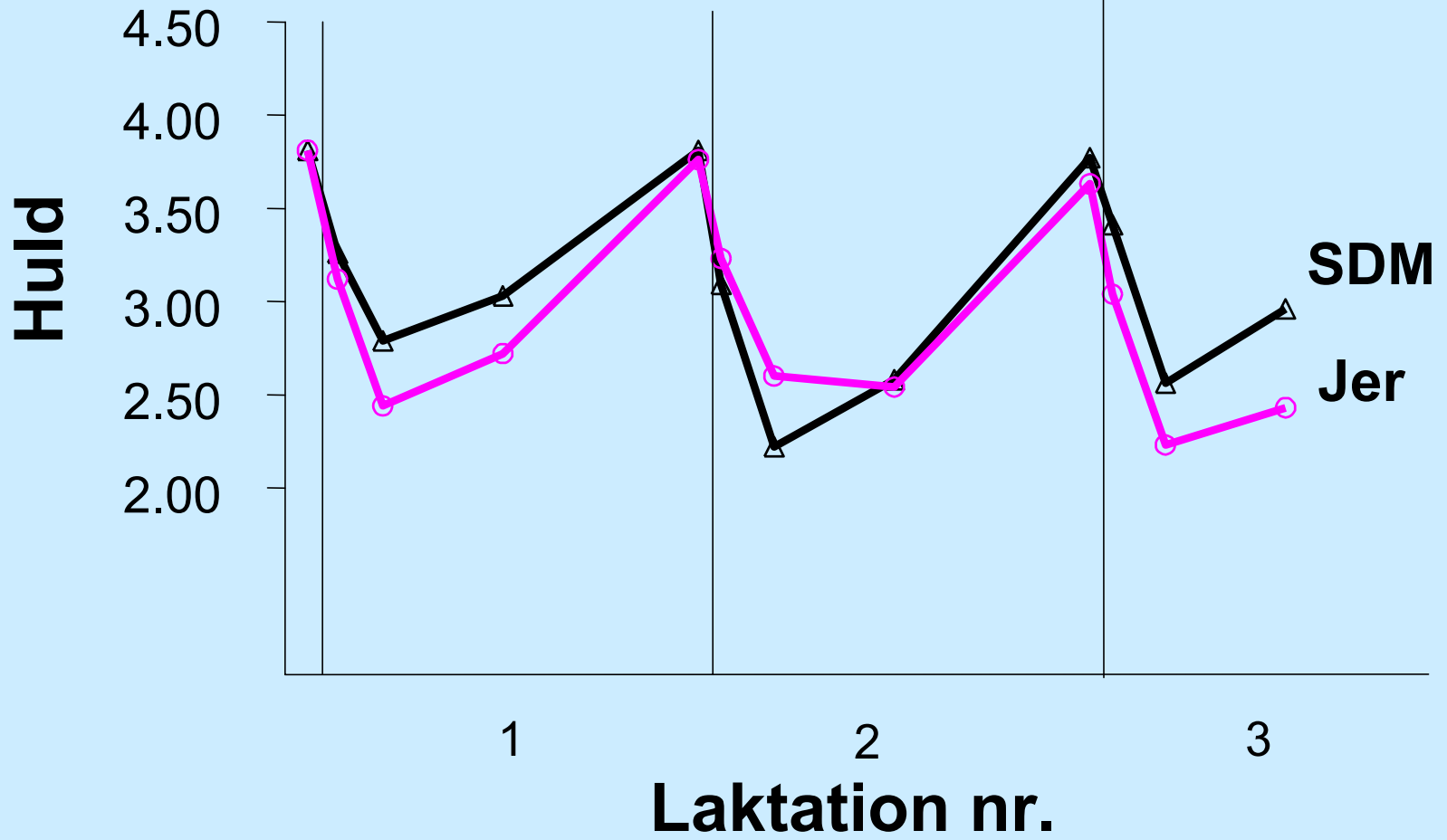

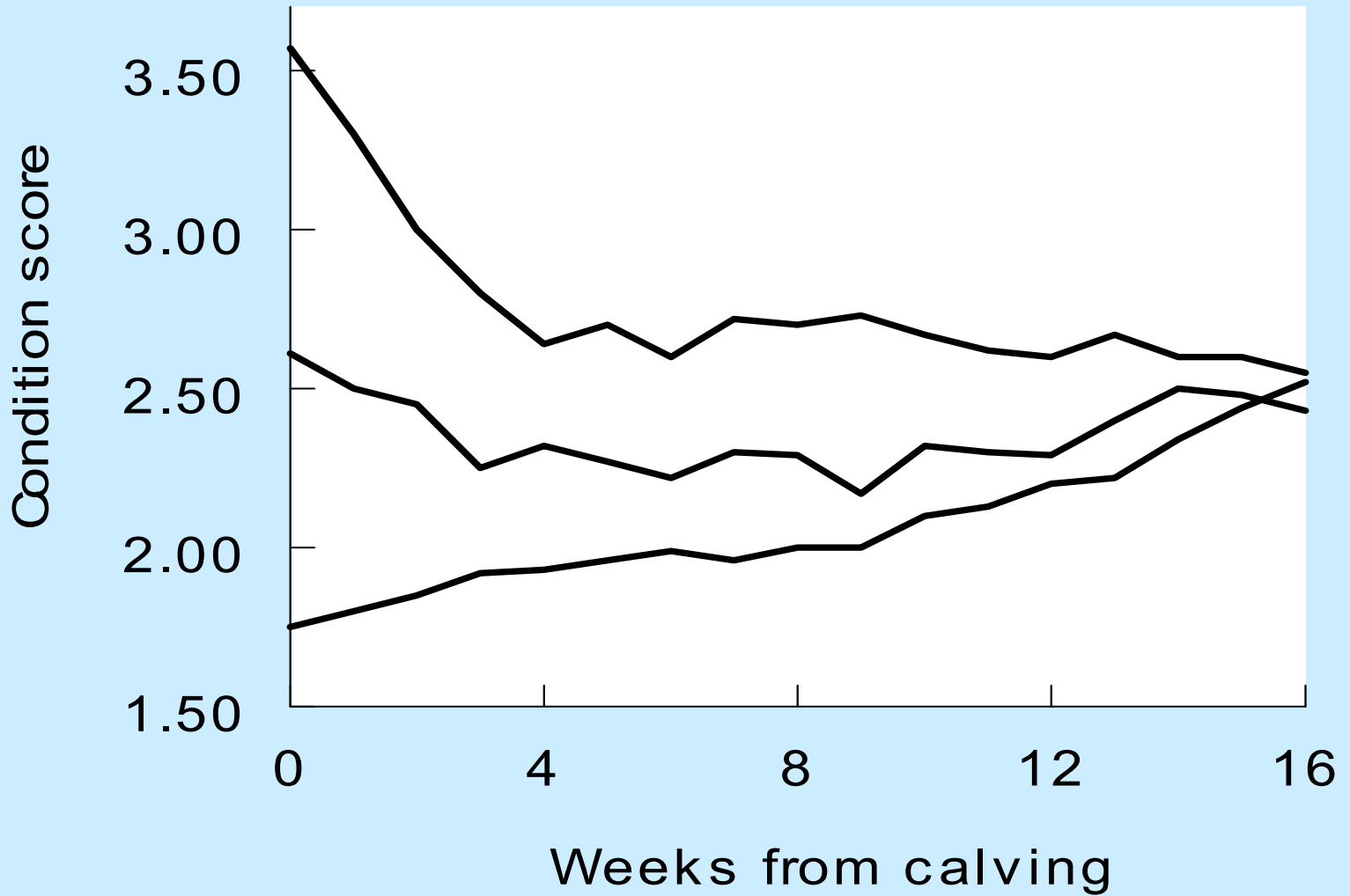

Gosling et al. 1984

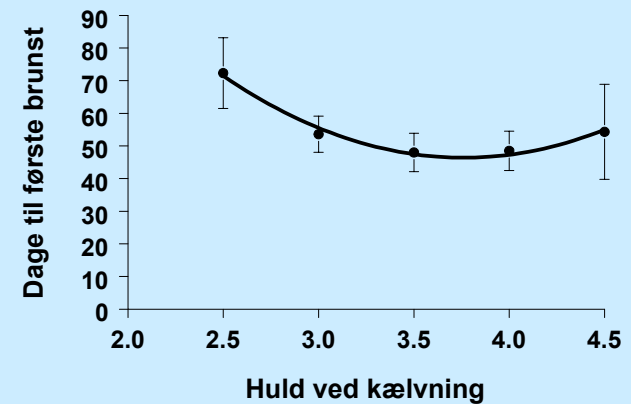

(Garnsworthy and Topps, 1982)

Tolkning af:

Koen skal mobilisere sit kropsfedt i tidlig laktation og derfor er foderoptagelsen nedsat

- Mobilisering kan ikke reduceres ved ”bedre” fodring. Det er en helt naturlig process
- Normal kropsmobilisering burde ikke have negative konsekvenser
  - Husk effekt på reproduktion

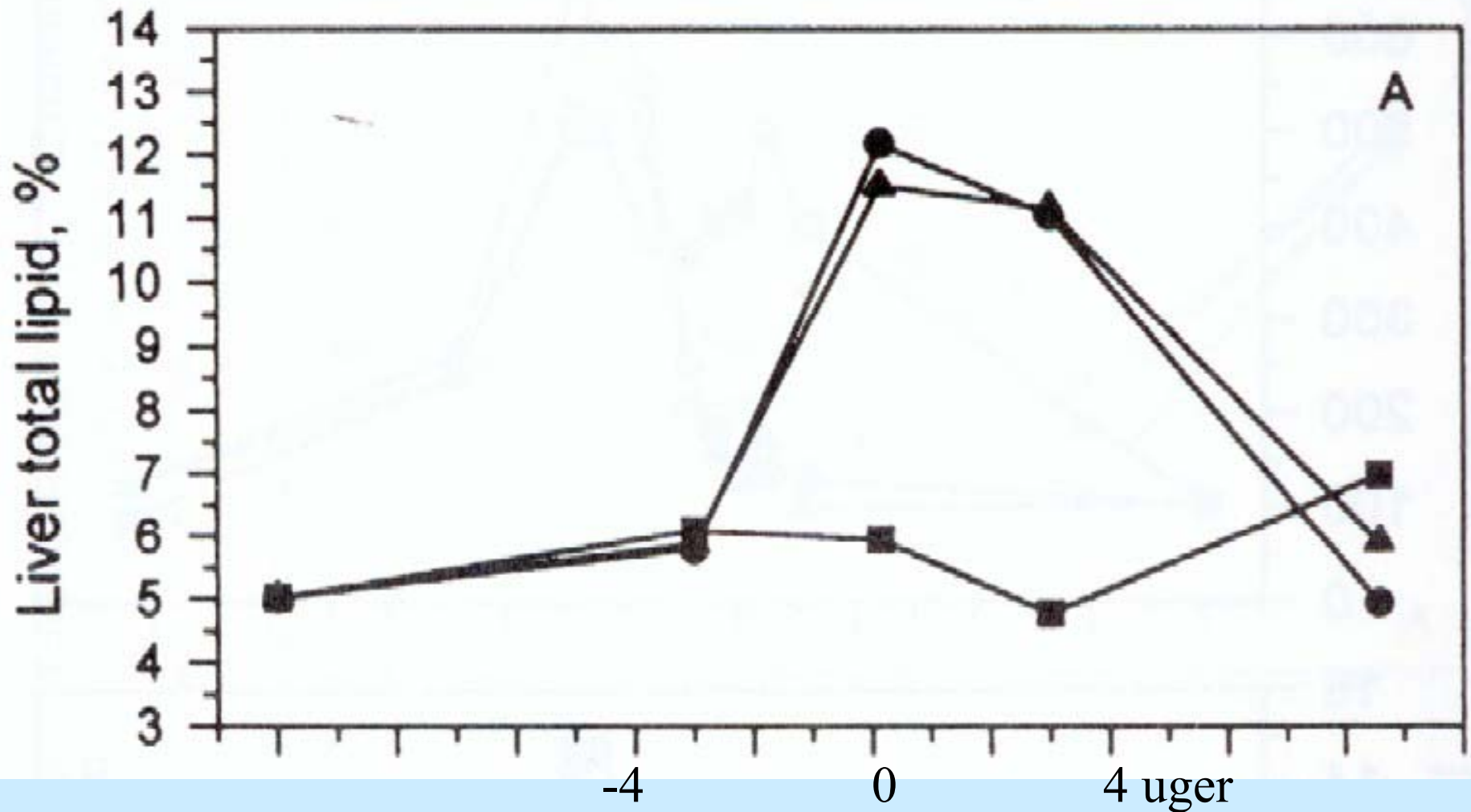
- Strategier til nedsat mobilisering arbejder imod koen

Goldkostrategien:

Forberedelse til øget kropsmobilisering

- I stedet for at modarbejde koen - forbered den
  - Underforstået er, at mobilisering er naturligt
- Igangsæt fedtstofskiftet i goldperioden ved:
  - supplerende fedt i foderblandingen
  - brug af fiberrigt foder til at provokere kropsmobilisering
- Træning af leveren

Effekt af fedtrig goldkofodring på leverfedt efter kælvning - Grum et al., 1996

Effekt af fedtrig goldkofodring på leverfedt efter kælving - Grum et al., 1996

	Control	Høj Fedt	Høj Stivelse
Oat hay	70	79	51
Ground corn	26	9	43
Liquid fat	0	6.5	0

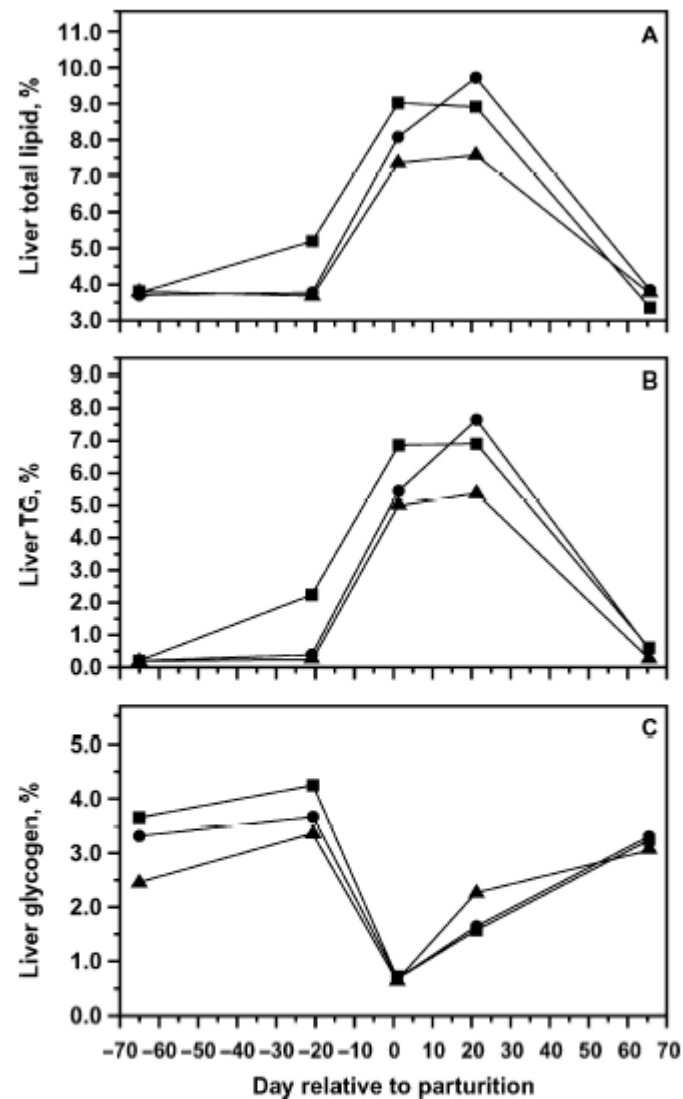
- Ingen effekt på produktion
- Højere NEFA i goldperioden men ingen markante forskelle efter kælving
- MEN reduceret optagelse i goldperioden

Effekt af fedtrig goldkofodring på leverfedt efter kælving – Douglas et al., 2004

- Douglas et al. 2004
- Er det øget foderfedt eller nedsat optagelse som træner leveren?

	Control	Høj Fedt – isoenergi	Høj Fedt – supplement
Silage	75	75	75
Ground corn	15	3	12
Liquid fat	0	4	4

Ingen Effekt

Figure 3. Concentrations (wet weight basis) of total lipid (A), triglyceride (TG; B), and glycogen (C) in liver from cows fed a control, moderate NFC diet (C; ■), a low NFC diet supplemented with fat (F; ▲), or a moderate NFC diet supplemented with fat (CF; ●) during the dry period. A) Pooled SEM = 1.12%. Effects in the model included C vs. CF ($P = 0.75$), C vs. F ($P = 0.24$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P = 0.80$). B) Pooled SEM = 1.26%. Effects in the model included C vs. CF ($P = 0.52$), C vs. F ($P = 0.17$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P = 0.86$). C) Pooled SEM = 0.48%. Effects in the model included C vs. CF ($P = 0.71$), C vs. F ($P = 0.73$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P = 0.56$).

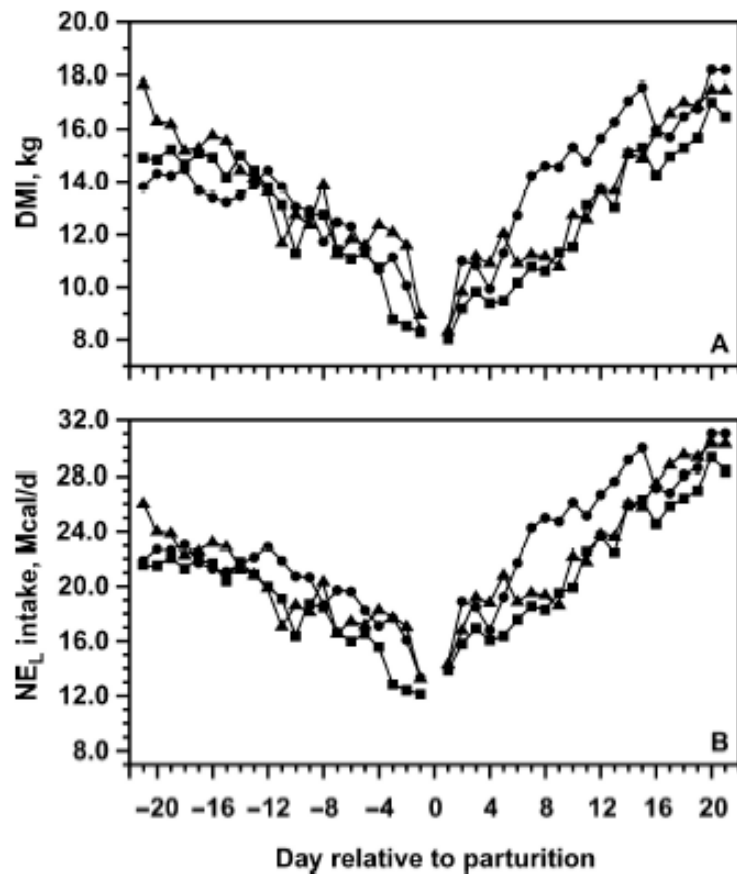

Figure 1. Intakes of DM (A) and NE_L (B) during the transition period (21 d before to 21 d after parturition) for cows fed a control, moderate NFC diet (C; ■), a low NFC diet supplemented with fat (F; ▲), or a moderate NFC diet supplemented with fat (CF; ●) during the dry period. A) Prepartum pooled SEM = 1.1 kg/d; postpartum pooled SEM = 1.6 kg/d. Effects in the prepartum model included C vs. CF ($P = 0.99$), C vs. F ($P = 0.99$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P < 0.01$). Effects in the postpartum model included C vs. CF ($P = 0.29$), C vs. F ($P = 0.68$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P = 0.88$). B) Prepartum pooled SEM = 1.7 Mcal/d; postpartum pooled SEM = 2.8 Mcal/d. Effects in the prepartum model included C vs. CF ($P = 0.33$), C vs. F ($P = 0.42$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P < 0.01$). Effects in the postpartum model included C vs. CF ($P = 0.33$), C vs. F ($P = 0.65$), day ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and day ($P = 0.87$).

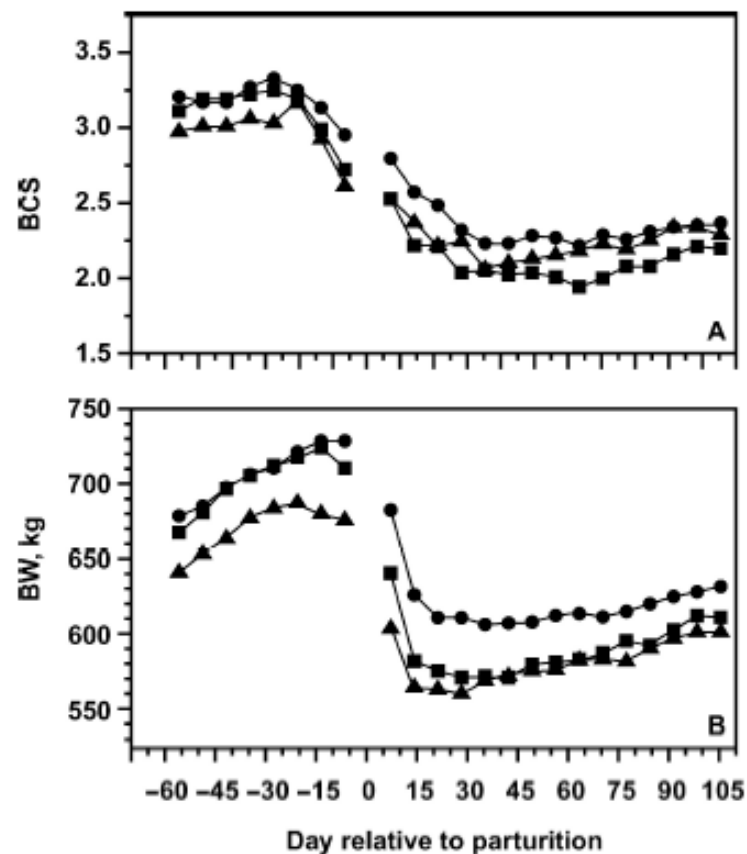

Figure 2. Body condition score (A) and BW (B) for cows fed a control, moderate NFC diet (C; ■), a low NFC diet supplemented with fat (F; ▲), or a moderate NFC diet supplemented with fat (CF; ●) during the dry period. A) Prepartum pooled SEM = 0.12 units; postpartum pooled SEM = 0.12 units. Effects in the prepartum model included C vs. CF ($P = 0.72$), C vs. F ($P = 0.55$), week ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and week ($P = 0.76$). Effects in the postpartum model included C vs. CF ($P < 0.01$), C vs. F ($P = 0.19$), week ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and week ($P = 0.89$). B) Prepartum pooled SEM = 17.0 kg; postpartum pooled SEM = 16.5 kg. Effects in the prepartum model included C vs. CF ($P = 0.83$), C vs. F ($P = 0.16$), week ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and week ($P = 0.56$). Effects in the postpartum model included C vs. CF ($P = 0.17$), C vs. F ($P = 0.68$), week ($P < 0.0001$), and the interaction of diet and week ($P = 0.44$).

Er det øget foderfedt eller nedsat optagelse som træner leveren?

- Primært nedsat optagelse
  - dvs. igangsætning af kropsmobilisering

Denne strategi er biologisk fornuftig men flere forsøgesresultater er ønskeligt

Anbefalinger (fra en forsker!)

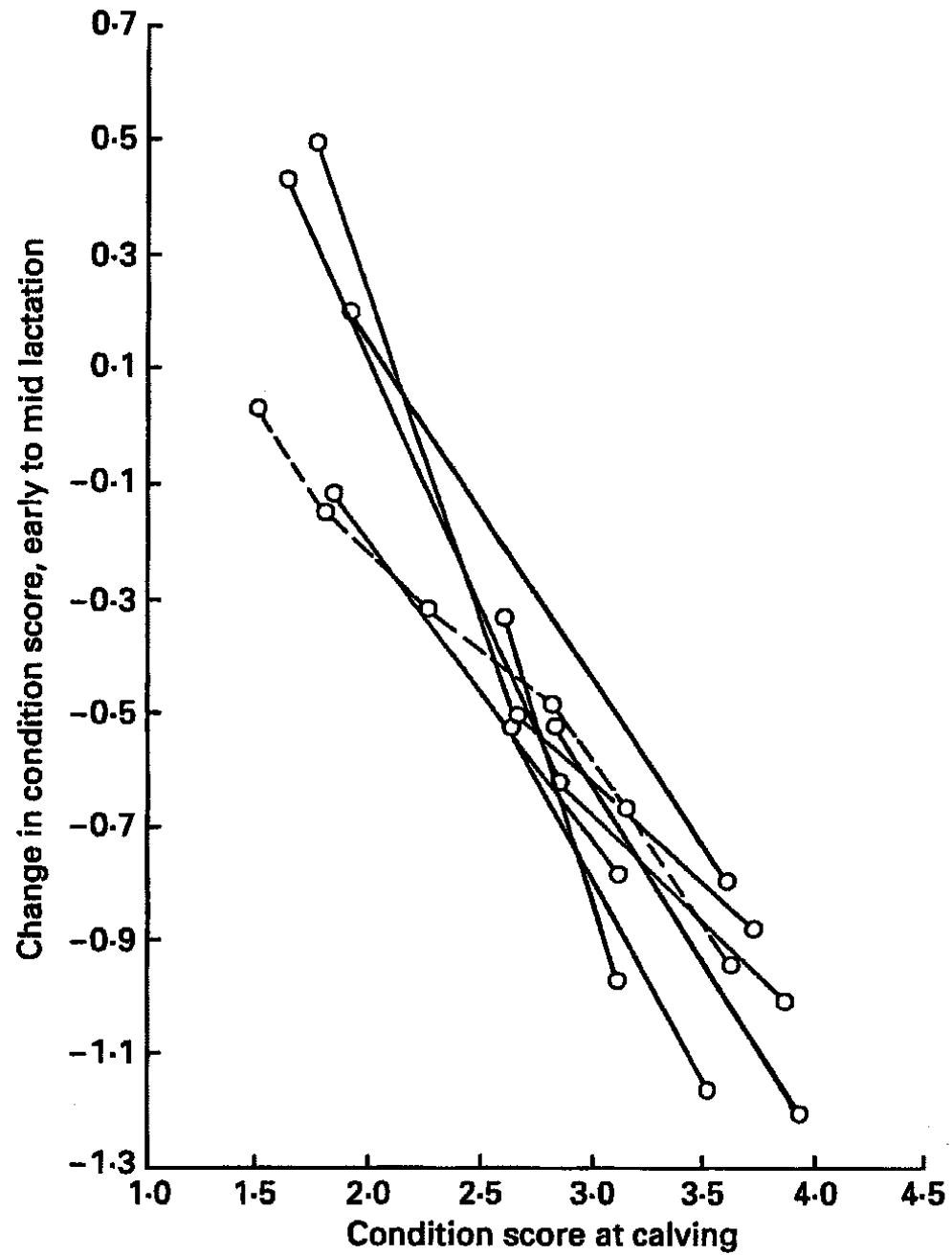
- Prioritering for goldkofodring er at:
- Igangsætte mineralmobilisering og absorption
- Vænne koen til laktationsfoder sidst i goldperioden - **ALDRIG** efter kælvning
- Igangsætte stofskiftet til mobilisering
  - fiberig blanding
  - (måske tilsat fedt)

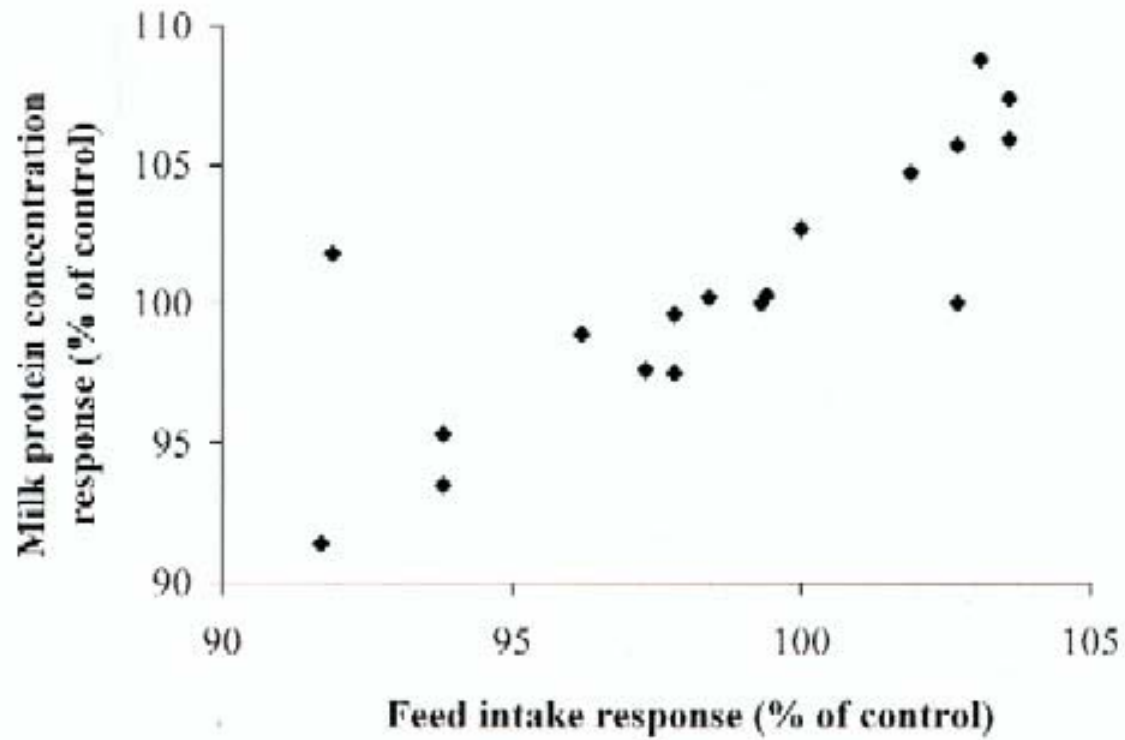
“The idea (with steaming up) is not to get cows fat but to get them as fit as fire”

Boutflower, 1967

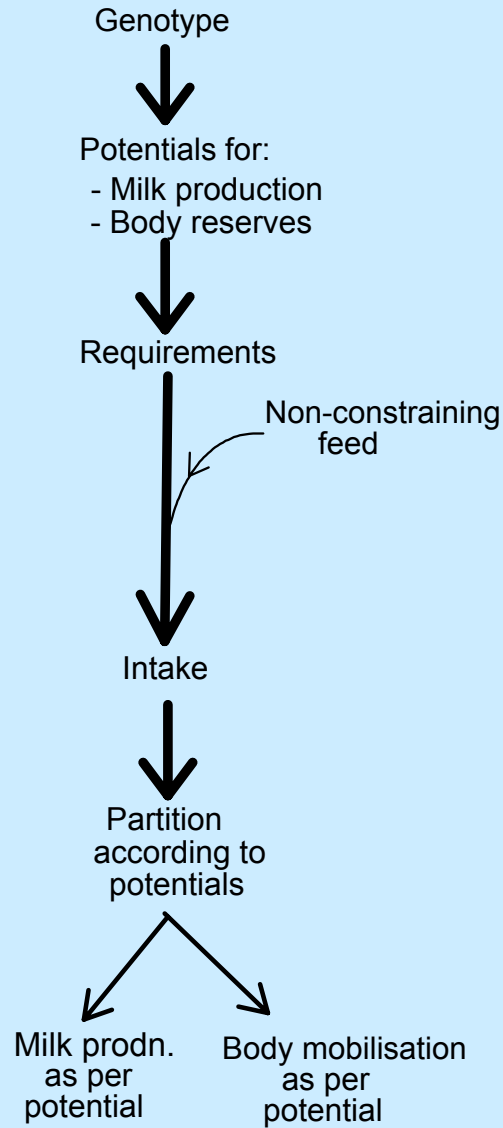
Original steaming up with:

Palm kernel cake (high fat, high fibre)

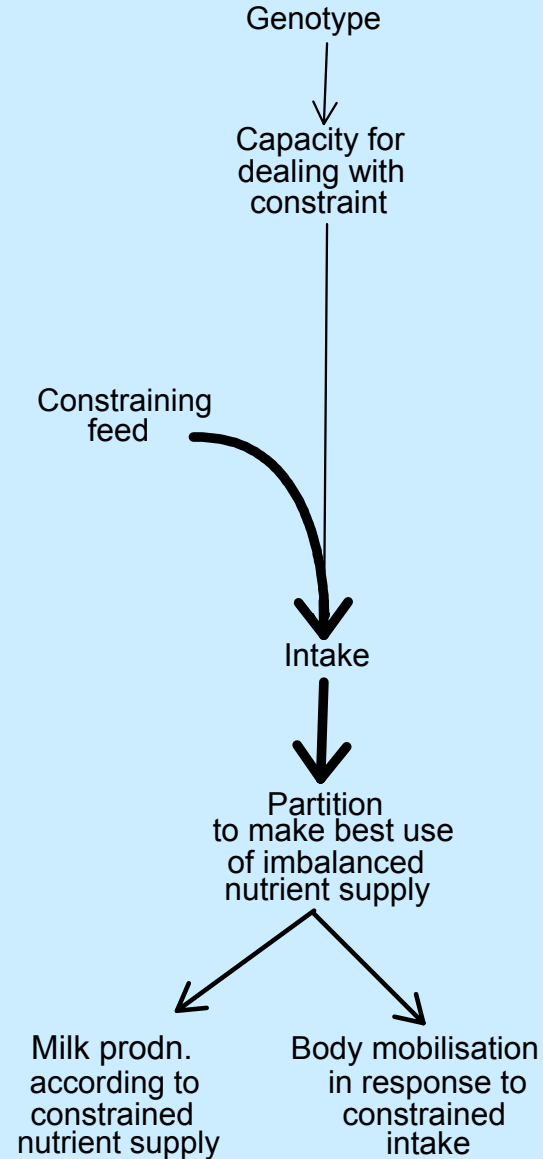

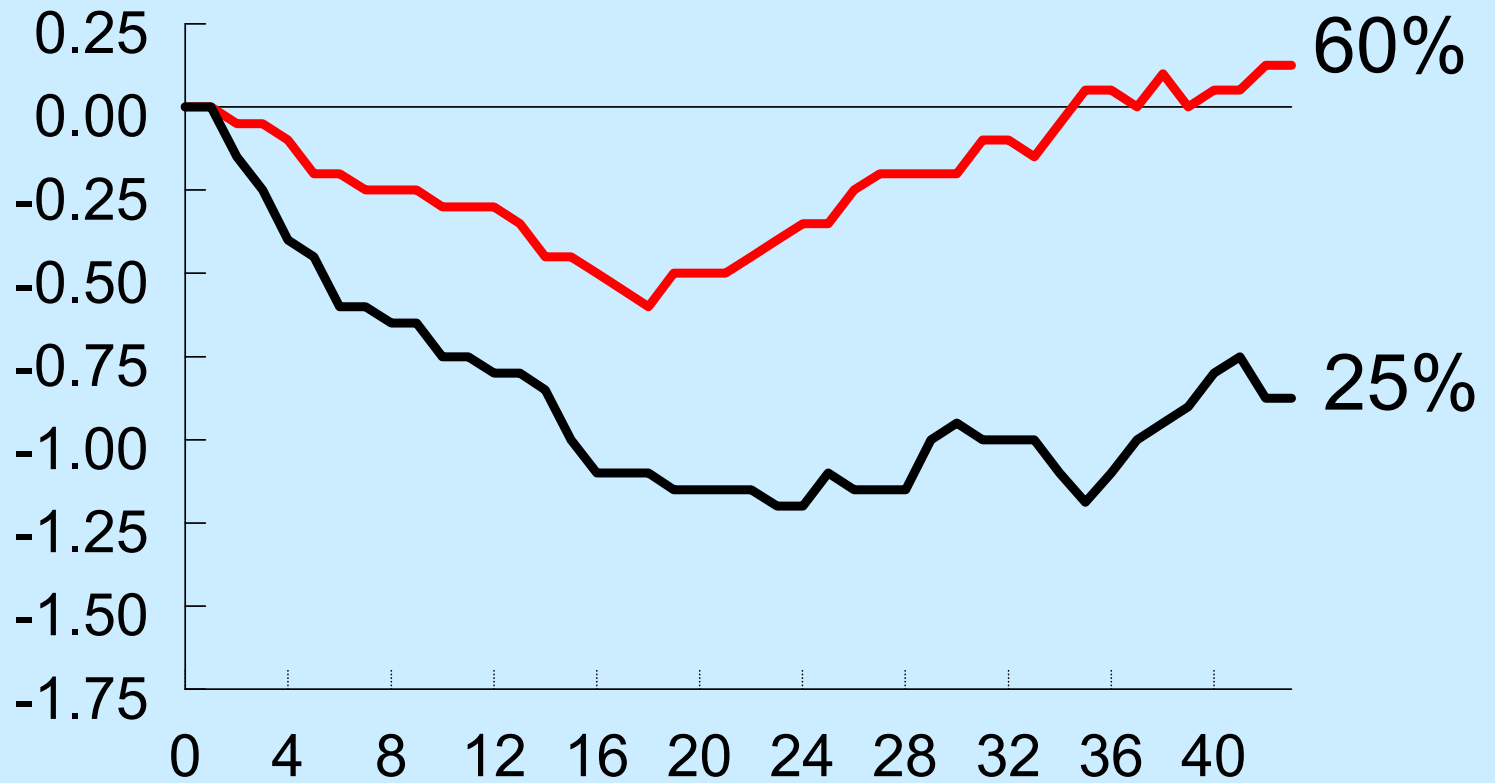
Not Compromised

Compromised

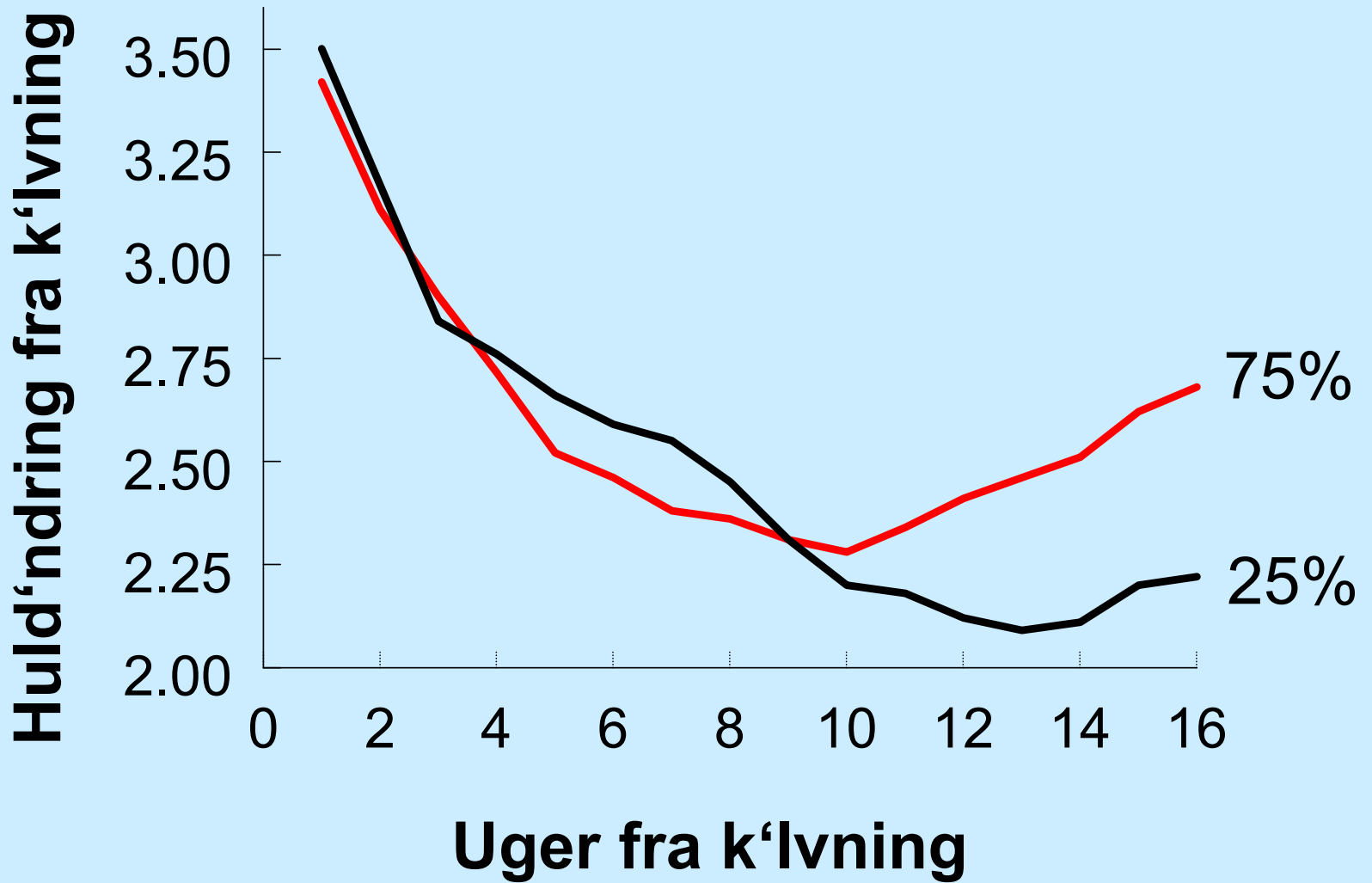

Huld'ndring fra k'lvning

Uger fra k'lvning

(Fruggens et al. 1998)

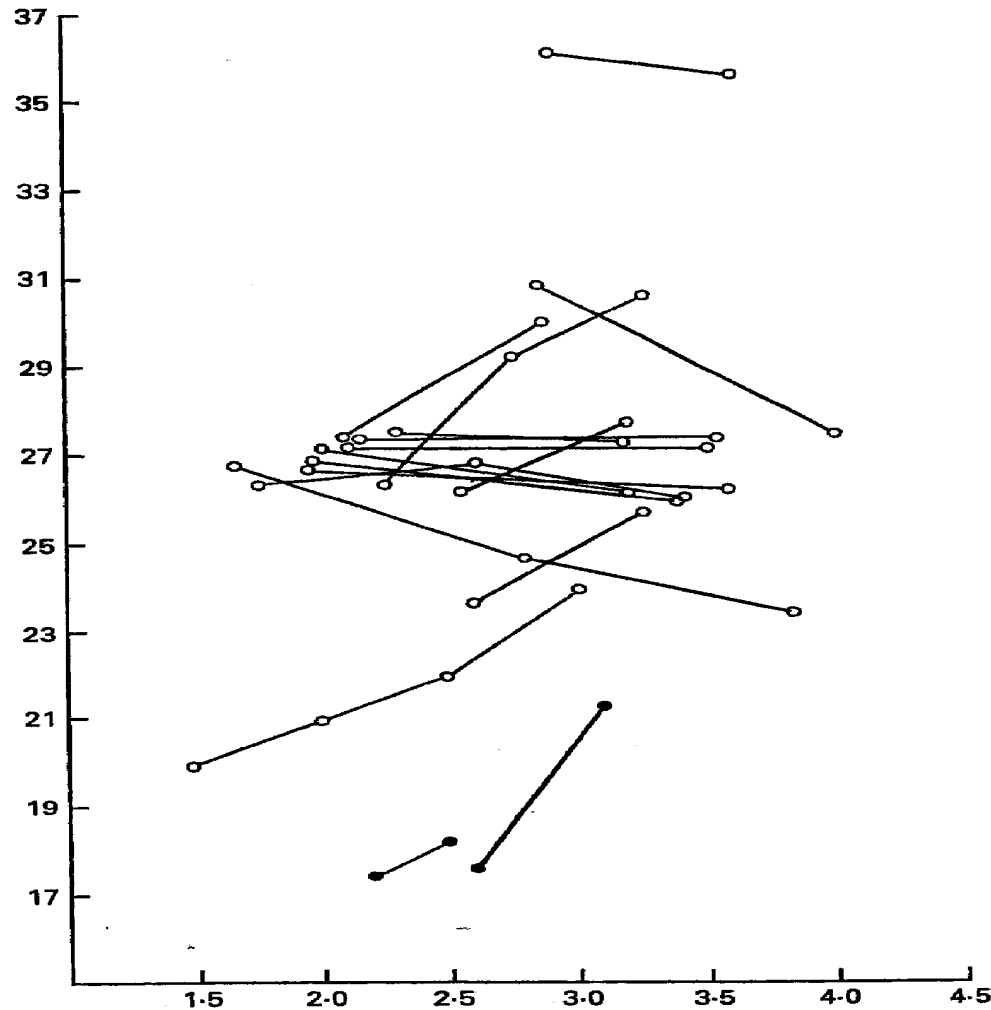

(Andersen et al. 2001)

Mælkeydelse

(gns. kg/d tidlig til midt lakt.)

Huld ved kælvning

(Broster og Broster 1998)

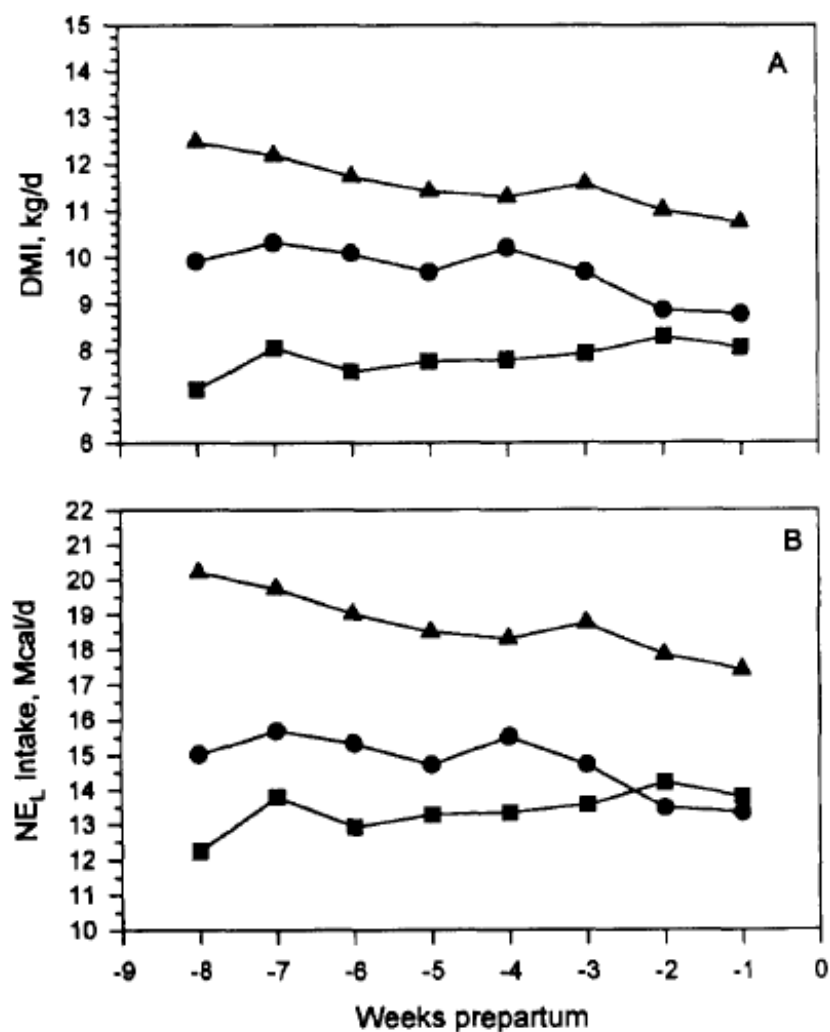

Figure 2. Intakes of DM and NE_L during the dry period for dairy cows fed control (●), high fat (HF; ■), or high grain (HG; ▲) diets. A. The DMI. (Pooled SEM = 1.7 kg/d.) Effects in model: control vs. HF and HG diets ($P = 0.99$), HF diet vs. HG diet ($P = 0.0001$), week ($P = 0.62$), and treatment by week ($P = 0.72$). B. Intake of NE_L. (Pooled SEM = 1.2 Mca/d.) Effects in model: control vs. HF and HG diets ($P = 0.22$), HF diet vs. HG diet ($P = 0.0001$), week ($P = 0.69$), and treatment by week ($P = 0.74$).